

Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl:14, Sayı:367, 26 Aralık 1988

İŞÇİNİN SESİ

Tek büyük işçi sınıfı!
Tek silah illegal parti!
Tek yol devrim!

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

Burjuvazi, 1989 "kriz yılı" olacak diyor

1989 İŞÇİ YILI OLACAK

İşçi sınıfının atağa hazırlandığı bu güzel savaşım yılına burjuvazi, cebelleştiği ekonomik-toplumsal-siyasal sorunların çözümsüzlüğü karşısında yorulmuş, güçleri parçalanmış, zayıflamış olarak giriyor. Bu nedenle 1989'un geldiğini düşünmek burjuvazinin kalbini yerinden oynatıyor.

Bütün göstergeler 1989'un işçi sınıfı için savaş dolu, burjuvazi için acı dolu güzel bir yıl olacağını gösteriyor.

İşçi-emekçi halkın 1988 yılının başlarında hızlı bir yükseliş gösteren eylemleri yılın ortalarında bir duraklama geçirdi. Ancak yıl sonuna doğru yeniden yükselişe geçti.

Yeni yıl, işçi-emekçi yığınların birikmiş öfke ve enerjisinin daha üst düzeyde harekete geçmeye başladığı bir sırada geldi. Üstelik yeni yıl büyük bir hesaplaşma dönemini, işçi sınıfının savaşım eğrisinin böyle güzel bir anında getirdi.

1989'da 687 bin 330 işçi için toplu sözleşme imzalanacak. Bunlardan kamu kesiminde çalışan 576 bin 840 işçinin 120 bin kadarı ocak ayında, 80 bin kadarı şubat ayında, 340 bin kadarı da mart ayında toplu sözleşme dönemine giriyor. Yaygın grevler, ciddi hesaplaşma dönemi geliyor.

Aynı zamanda martta burjuvaziyi yerel seçimler, kasımda da cumhurbaşkanlığı seçimleri bekliyor. Martta yapılacak yerel seçimlerin ön seçimleri burjuva partileri şimdiden telaşlandırmış durumda.

İşçi sınıfının atağa hazırlandığı bu güzel savaşım yılına burjuvazi, cebelleştiği ekonomik-toplumsal-siyasal sorunların çözümsüzlüğü karşısında yorulmuş, güçleri parçalanmış, zayıflamış olarak giriyor. Bu nedenle 1989'un geldiğini düşünmek burjuvazinin kalbini yerinden oynatıyor. Burjuva basın felaketin yaklaştığını haber verip bütün ilgilileri uyarıyor. *Cumhuriyet* gazetesi felaket tellallığının güzel örneklerini veriyor. Hasan Cemal 14 Aralık 1988 tarihli *Cumhuriyet*'teki "Kritik yıl: 1989" başlıklı yazısında burjuvazinin kabus yılını şöyle anlatıyor:

"Ülkemiz için 1989'un 'kritik yıl' olduğunda hemen herkesin birleştiği söylenebilir. Yeni yıl, değişik çevrelerde ekonomik ve siyasal açılardan tedirginlik ve kaygı karışımı bir merakla bekleniyor. İyimserliğe yer veren öngörülere pek rastlandığı söylenemez. Ekonomide ipin ucunun tümüyle kaçması ihtimali ve enflasyon... 25 Mart 1989'daki yerel seçimlerin sonucu... Kasım 1989'daki cunhurbaşkanlığı seçimi... Soru işaretleri genellikle bu noktalarda odaklaşıyor."

Hasan Cemal yazısında *The Economist* dergisinin de 1989'u "Türkiye için kritik yıl" olarak gördüğünü yazıyor. Kendisinin de belirttiği gibi yazar tüm burjuva çevrelerdeki ortak kanıya sözcülük ediyor. Türkiye ile ilgilenen bütün yabancı basında, özellikle burjuvazinin göbek bağı olan uluslararası para örgütlerinin raporlarında aynı korku dile geliyor. Korkmakta haklıdırlar. gerçekten 1989 yılı burjuvazi için kritik bir yıl olacak. İşçi yılı, savaş dolu güzel bir yıl geliyor.

Burjuva saflarda derin çatlaklar

Burjuvazi 1988 yılında, çözemeden nefes alamadığı emperyalistleşme sorununda dişe dokunur hiçbir adım atamadı. Bunun için çok uğraştı, didindi, çeşitli manevralar yaptı ama sonuç alamadı. Hâlâ da uğraşıyor. Örneğin Türkiye burjuvazisinin Filistin'i ilk tanıyan ülke olması oraya emperyalist amaçlı bakmasındandır.

Burjuvazi 1988'de iç ve dış borç sorununu da çözemedi. Sorun yeni yıla daha da katmerlenmiş olarak devroldu. Borçlar sorununu çözmede bir merhem olur umuduyla ihracat teşvik tedbirleri alındı, ama bunlar ihracatın kendisini değil ancak hayalisini teşvik etti. OECD rakamları 5 aylık ihracatın yarısının hayali olduğunu söylüyor.

Özal hükümeti 1988 yılında yalnızca işçi emekçi yığınların savaşımıyla değil, aynı zamanda kendi sınıfının adamlarıyla ve örgütleriyle da çok cebelleşti. Krizi atlatabilmek için Özal'ın almak zorunda kaldığı ekonomik kararlar kapitalisleri ve onların örgütlerini de memnun etmedi. Bu yüzden Özal hükümeti bu zorlu yıla çok yıpranmış, kendi sınıfının bile desteğini çok yitirmiş olarak giriyor.

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD)'ın yaptığı bir anket bu durumu çok güzel gösteriyor: TÜSİAD üyesi işadamı ve sanayicilerin yüzde 90.8'i Özal'ın enflasyonla ilgili politikalarını onaylamıyor. Yüzde 88.8'i kredi koşullarının iyileştirilmesiyle, yüzde 83.7'si TL'nin değerinin korunmasıyla, yüzde 79.6'sı ekonomik yaşamın iyileştirilmesiyle, yüzde 79.6'sı işsizlikle, yüzde 63.3'ü Türk sanayiinin dışa dönük rekabet gücünün artırılmasıyla, yüzde 49'u dış ticaretin geliştirilmesiyle ilgili politikalarını onaylamıyor. Ayrıca ankete katılanların yüzde 63.3'ü 1989 bütçe hedeflerini gerçekçi bulmuyor, yüzde 66.3'ü alınan tasarruf önlemleriyle bütçe açığının kapatılacağına inanmıyor. *(Cumhuriyet*, 5 Aralık 1988)

Burjuvazi 1989 yılına siyasal olarak da çok yıpranmış olarak giriyor. Bu durumuyla 1989'da işçiden esecek olan fırtınaya dayanabilmesi çok güçtür.

Bütün burjuva partilerin içi kanlı bıçaklı. Hepsinde kanatlar var ve kanatların arası iyice açılmış durumda. En küçük bir anlaşmazlıkta hemen kanatlar arası kavga patlak veriyor.

Burjuva partilerin durumu, sınıf savaşının şiddetini çok güzel yansıtıyor. İşçi ve emekçi halkın savaşımı yükseldikçe burjuvalar biribirlerine düşüyorlar. Sınıf savaşının basıncıyla biribirlerini yemeye başlıyorlar. Kendi aralarındaki çelişkiler keskinleşiyor, çıkar çatışmaları azıyor.

Toplumun her kesiminde, her düzeyde kutuplaşma arttı. İşçi sınıfı ile burjuvazi ne kadar birbirine dişini gösterirse, öteki düzeylerde farklı kutupların arası da o kadar açılıyor. Çünkü toplumda herşeyi sınıf savaşı belirliyor. Her tekil durumda yansımasa da, bütün kavgaların altında sınıf savaşına takınılan tutum yatıyor.

Örneğin, ANAP'ta kutsal ittifakçılar işçi sınıfını, daha çok cendereye sokarak, daha sıkı tedbirlerle durdurabileceklerini düşünüyorlar, liberaller küçük gevşetmelerin daha iyi sonuç vereceğini düşünüyorlar.

SHP'de sol kanat daha soldan konuşarak halkı susturabileceğini düşünüyor, sağ kanat fazla soldan konuşmayı tehlikeli buluyor.

ANAP'ta kutsal ittifakçılarla libarallerin kapışmadığı gün geçmez oldu. En son olarak bütçe görüşmeleri sırasında balerinlerin ödeneğinin kaldırılması gibi basit bir nedenden biribirlerine girdiler ve kutsal ittifakçılar "sorunu dışarıda çözeceğiz, Akarcalı'yı döveceğiz" gibi sözler ettiler.

ANAP'ta uzun süredir yaşanan kriz patlama noktaşına geldi gibi görünüyor. Semra Özal'ın verdiği fetvaya göre kutsal ittifakçıların siyasal yaşamı bitmiş. S.Özal, "artık onlar ne bizden, ne de başka bir partiden milletvekili olamazlar" dedi. Kutsal ittifakçılar buna çok bozuldular, ama aralarından bazılarının ANAP'ta suyunun ısındığını da anladılar. Bu durumda ANAP'ta yakında ya tasfiyeler başlayacak ya da büyük bir kavga kopacak. Birincisi daha büyük bir olasılık olarak görünüyor.

SHP'nin durumu daha da beter. Cezaevlerindeki devrimcilerin bütün Türkiye'de kasırga gibi esen eylemleri SHP'de kanatlar arası kavgayı kızıştırdı. Partinin sol kanadını daha sola, sağ kanadını ve merkezini daha sağa itti. Sağ kanadın egemenliğindeki merkez, cezaevi eylemlerine destek veren 7 il örgütünün yönetimini anti-demokratik bir biçimde görevden aldı. Görevden alınan il yönetimlerinden 5'i ve sol kanat milletvekilleri bu karara itiraz ettiler. İnönü'nün itirazlara yanıtı çok öğreticiydi doğrusu.

İnönü, SHP il binalarına giren tutuklu ve hükümlü yakınları için "düşünün evinize bir takım insanlar giriyor ve başınıza tabancayı dayıyor" diye konuştu. Böylece SHP'nin halka ne kadar yabancı, ne kadar uzak bir parti olduğunu açıkça söylemiş oldu. İnönü cezaevlerindeki devrimcilerin eylemlerini desteklemek için SHP binalarında açlık grevi yapan insanları, evine girmiş yabancılar, eylemlerini ise başına dayanmış tabanca olarak görüyor. Gerçekte tam da böyledir.

SHP halka yabancıdır. Çünkü o burjuvazinin partisidir. Devrimci eylem yapmak da SHP'nin başına tabanca dayamaktır, çünkü devrimci eylemin hedefi burjuva düzeni yıkmaktır.

SHP'nin bu tutumu onu kullanabileceklerini ya da ilerletebileceklerini zannederek ikide bir halkı SHP'ye götüren sözde solculara okkalı bir şamar oldu.

Türkiye'nin çehresi işçiden yana hızla değişiyor

İşçi ve emekçi halkın eylemlerinde 1988 yılının sonuna doğru belirgin bir yükseliş oldu. Özellikle geçen ay, başta cezaevleri olmak üzere bütün Türkiye eylemlerle çalkalandı.

SEKA'da 10 bin 200 işçinin grevi sendika yönetiminin uzlaşmacı tutumuna rağmen 4. ayına yaklaştı. Burjuvazi son günlerde bu grevi bitirebilmek için çeşitli dolaplar çeviriyor. İşçi anası maskeli denizanası İmren Aykut arabulucu pozlarında görüşmelere burnunu sokuyor. Bir yandan "SEKA'dan sorumlu bakan değilim ki vereyim de bitireyim" diyerek bol keseden bonkörlük yapıyor. Öte yandan sendika yönetiminin, tabanın kararlılığından korktuğu için imzalayamadığı kötü toplu sözleşmeyi imzalatmaya çalışıyor. Zonguldak'ı örnek göstererek "bakın orada da işçiler razı değildi, ama imzalattık," yollu sözler ediyor. Denizanası İmren Aykut unutmasın ki, her yaptıkları işçilerin öfkesini biraz daha artırıyor. Yumruklar biraz daha sıkılıp, dişler biraz daha bileniyor.

Emniyet müdürlüklerinde çalışan 1475 işçi de toplu sözleşmeler uyuşmazlıkla sonuçlanınca 6 Aralık'ta greve başladılar.

Türkiye Otomobil Endüstrisi'nin (TOE) Gebze Çayırova Fabrikası'ndaki 419 işçinin grevi 130 günü geçti. Grev kapsamına girmeyen iş yaptıklarından dolayı greve katılamamış olan 90 işçi de maaşlarını alamadıkları için 9 Aralık'ta vezne önünde bekleme eylemi yaptılar. Fabrika'nın aşçıları da yemek yapmamaya başladılar.

6 Aralık günü 700 kamyoncu İstanbul'da Ataköy kavşağında araçlarından inerek protesto gösterisi yaptılar.

Kürdistan'da gerilla savaşı sürüyor. Geçenlerde yine Cudi Dağı'nda 10'dan fazla güvenlik görevlisi devrimcilerce öldürüldü.

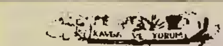
Şu anda grevdeki işçi sayısı 13 bin 897. Bunlar son günlerin bir çırpıda akla gelen eylemleri. Tüm ülkede, her gün, yaygın olarak pek çok protesto eylemi oluyor. Ama artık onlar konu bile olmuyor. Türkiye'nin çehresi çok hızlı değişiyor. Eylemlerin sayısı ve niteliği sürekli yükseliyor. Zaman zaman çeşitli etkenlerle geçici duraklamalar da oluyor ama genel eğri hızlı bir yükselişi gösteriyor.

1988'in önemli bir adımı olan işçi komisyonlarının gelişmesi ve yaygınlaşmasıyla sendikal örgütlenme ile aşılamayan sorunlar da aşılacak ve giderek eylemlerin siyasal niteliğini daha da yükseltecektir.

1989'a girerken işçi ve emekçi yığınların eylemleri hem sayısal hem siyasal yönden bir yıl öncesiyle kıyaslanmayacak denli ilerdedir. Ama bakıyoruz çeşitli sol kesimler dün olduğu gibi bugün de "eylem yok, durgunluk var", "işçiler eylem yapmıyor" diye yakınıyorlar. Ölçüler ne kadar hızlı değişiyor. Eylem yok diyen önce birkaç yıl öncesine bir baksın. Yine de bugün birşey görmüyorsa o zaman dönüp kendine baksın.

Ama burjuvazi durumu çok iyi görüyor. Neyin gelmekte olduğunun çok iyi farkında. Bu yüzdendir ki TBKP'yi bir an önce piyasaya sürmeye çalışıyor. Yurt dışından, sendikal alanda, kadın hareketinde, gençlik arasında kendisi için çalışacak adamlar getiriyor. Bir kısmını kapıdan geri döndürdü. Kahraman kılığına sokup bir daha getirecek. Burjuvazi, komünist etiketli sosyal demokratları kullanarak, komünistlere olan sempatiyi durdurabileceğini sanıyorsa çok yanılıyor. 1989 yılı bu yanılgıyı kanıtlayacak, işçinin eylem seli seti yıkıp aşacaktır.

Nezihe Dalyan

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N16 5QB ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

STALİN 109 YAŞINDA!

21 Aralık 1879'da Gürcistan'da doğan Stalin (Yosip Visaryanoviç Dugaşvili) 109 yaşında. Lenin'in ölümünden sonra Sovyetler Birliği'nin sosyalist endüstrileşmesinde atılan dev adımlarda, emperyalizmin her türlü azgın saldırısına karşı koymada, Alman faşizmine karşı tüm Sovyet halkının inançlı ve kararlı bir savaş için ayağa kalkmasında ve faşizmin ezilmesinde belirleyici rol oynadı.

Stalin komünistti. Ama, büyük işler başarırken, aynı zamanda dünya komünist hareketinde oportünizmin gelişmesinin, bugün yeni sosyal demokrasiye dönüşmesinin yolunu açan önemli yanlışlar da yaptı.

Bugün yeni sosyal demokratlar hain Gorbaçof'lar, Stalin'e karşı kampanyaların başını çekiyor, politbüroda *kulak*ların anısına anıt dikme kararları alıyorlar. Asıl amacı sosyalizmi likide etmek, kapitalizme geri dönmek olan hain Gorbaçoflar Stalin düşmanı kampanyayı Marksizm-Leninizme saldırının manivelası yapmaya çabalıyorlar. Biz komünistler, Stalin'in yanlışlarını eleştiririz ama, yeni sosyal demokrat hain Gorbaçof'ların ve emperyalizmin saldırılarına karşı, Stalin yoldaşımızın anısını gözbebeğimiz gibi koruruz.

Stalin yoldaşımızı 109. doğum gününde dünya proletaryasının yüz milyonlarca neferiyle birlikte saygı ve sevgiyle anıyoruz.

Burjuvazinin ağzıyla Stalin eleştirisi yapanlar var

Değerli yoldaşlar,
Partimizde ve partimizin yayın organı *İşçinin Sesi*'nde çalışan tüm yoldaşlarıma selam ve sevgilerimi iletirim. Savaşımımızda üstün başarılar dileğiyle yazmaya başlıyorum.

Yoldaşlar, yazımı, Stalin'i, aynen burjuvazi gibi, onun ağzıyla yerden yere çalan solcu örgütlere cevap olarak yazıyorum.

Bizler de Stalin'i eleştiriyoruz ama biz onu komünist olarak, komünizme yaptığı katkıları unutmadan eleştiriyoruz. Bazı sol örgütler ise onu burjuvazinin eleştirdiği gibi eleştiriyorlar, onu burjuvazinin yaptığı gibi yerden yere çalıyorlar. Burjuvazi komünizme düşman olduğu için böyle eleştiriyor. Biz de mi komünist bir insanı burjuvazinin eleştirdiği gibi eleştirelim? Bu yanlış bir tutumdur.

Biz Stalin'in hatalarını söylerken, onu tüm doğrularıyla burjuvaziye karşı savunmalıyız. Onun doğru yaptığı şeyler için, komünist olduğu için, onu yerden yere vuranlara karşı savunmalıyız. Bir yoldaşımızın hatalarını eleştirirken nasıl doğru yönlerini de ortaya koyarak saldırılara karşı onu yalnız bırakmıyorsak, Stalin'i de böyle düşünmeliyiz.

Yoldaşımızın hatalarına rağmen yoldaşımızı nasıl koruyorsak, Stalin'in de hatalarını eleştirip, doğrularıyla, komünizme yaptığı katkılarıyla onu savunmalıyız.

Devrim Şanlı, Paris

ÇOK SEVGİLİ YALÇIN ÇAĞLAR YOLDAŞIMIZDAN *İŞÇİNİN SESİ*'NE YILBAŞI ARMAĞANI VAR!

Yalçın Çağlar yoldaşımız, ünlü bir şairin, ezberinde kalmış bir şiirini yeni anlamlarla yükleyerek, adeta yepyeni bir şiir yaratmış. Şiirde, eskiden komünist olup, şimdi TBKP'de kalan suçluların ezikliğini güzel dile getiriyor. Bu güzel armağanı için yoldaşımıza çok teşekkür eder, verdiği sağlık kavgasında yalnızca başarı değil, zafer dileriz.

Hani bir yoldaşın vardı
Yedi-sekiz yıl önce
Dün sokakta rasladım
  şaşırdı beni görünce.
Seni sordu
Hiç değişmedi dedim.
  Bildiğin gibi
  Türkiye'ye dönmüş.
Birleşik partiye katılmış
Editör olmuş bir dergiye
Haftalık, renkli.
Bir suçlu gibi ezik
Sana selam söyledi.

MAO ZEDUNG 95 YAŞINDA!

Çağımızın en önemli devrimci liderlerinden biri, Çin Devrimi'nin büyük lideri Mao Zedung'u 95. doğum yıldönümünde saygıyla anıyoruz.

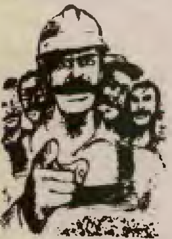
20. yüzyılın akıllara durgunluk veren kahramanlıklarla dolu, ikinci büyük devrimi olan Çin Devrimi'nin bu büyük liderini anmak bugün her zamandan daha önemlidir.

Gorbaçof revizyonizminin sosyal demokrat çizgiye geldiği, Marksizm-Leninizme, komünist ilkelere, büyük devrimci liderlere saldırıda bulunduğu günümüzde, bütün değerlere, Mao'ya ve öteki komünist liderlere sahip çıkmak komünist bir görevdir.

Mao'nun büyük başarılarının, devrimler tarihinde tuttuğu şanlı yerin yanısıra hataları da vardır. Ancak Gorbaçof'lar en ağır suçları işlerken, Mao'nun hatalarına değinmeye bile gerek yoktur. 95. doğum yıldönümünde onu saygı ve sevgiyle anıyoruz.

1989'A MERHABA

Değerli yoldaşlarımızın, okurlarımızın ve tüm işçi ve emekçilerin yeni yılını kutlarız. Çok daha militan ve başarılı bir savaşım yılı olacağı şimdiden belli olan 1989'a hep birlikte merhaba!

İŞÇİNİN SESİ
devrim için savaşanların sesidir!
ABONE OL! ABONE BUL!

OKUYUCU YOLDAŞ

İşçinin Sesi'ni daha güçlü çıkartabilmek, fabrikalarla, işyerleriyle, işçi semtleriyle olan bağını derinleştirip güçlendirmek, deneyimlerinizden çıkan dersleri tüm harekete daha iyi ve daha etkili ulaştırabilmek için gazetenizi yazılarınızla, haberlerinizle, çektiğiniz ya da topladığınız fotoğraflarla besleyin.

İşçinin Sesi çalışanları

Devrimci İşçi Komitesi'nin yeni yıl mesajı:

Tüm yoldaşların yeni yılını kutlar, çalışmalarında başarılar dileriz.

Şu anda mali durumumuz iyi olmadığından tebrik kartı gönderemedik; özür dileriz.

Devrimci İşçi Komitesi DİK

Açıklama

Noel yortusu sırasında postanın durması nedeniyle gazetemizi bir hafta geç çıkarıyoruz. Okuyucularımıza duyururuz.

Sınıfa, sempatizana, kendine güven!

Fakültemizde cezaevindeki devrimcileri destekleme eylemi yaptık

Ta ki zindanları boşaltıncaya kadar

Reformist-revizyonist TBKP'liler eylemi alkışla bitirmek istediler. Fakat biz hemen ortaya çıkıp, "zindanları boşaltacağız" diye slogan attık ve eylemi sloganla bitirdik.

Merhaba yoldaşlar!

Bugün devrimcilerin, demokratların, ilericilerin gündeminde, cezaevlerinde keyfi baskı ve uygulamalara neden olan 1 Ağustos genelgesi ve buna karşı verilen onurlu mücadele ilk sırada yer alıyor.

Biz de (...) Fakültesi birimi olarak, yaptığımız toplantıda fakültemizde bu soruna duyarlı olduğumuzu gösterecek bir eylem yapılmasını kararlaştırdık. Birim toplantımızda yemek boykotu yapılmasını, boykotta yapılacak ajitatif bir konuşmada "zindanları boşaltacağız", "devrimci tutuklu-halkımızın onuru" sloganlarının atılmasını kararlaştırdık.

Bu toplantıdan sonra, pazartesi günü okulda bir kamuoyu yoklaması yaptık. O günün akşamı öğrencilerin tek tek evlerine gittik ve insanları ikna sürecini başlattık. Salı günü dernek toplantısı yapıldı ve yemek boykotu ve forum yapılması kararlaştırıldı.

Dernek toplantısında bir de eylem komitesi seçildi. Eylem komitesinde önce, "cezaevindeki baskılara son", "insanlık onuru işkenceyi yenecek", "direnmek yaşamaktır" sloganları, ertesi günü ise "zindanları boşaltacağız" sloganı kabul edildi.

Çarşamba saat 12.00'de yemekhanede boykot yapıldı ve bir arkadaş konuşma yaptı. Bu arada komitenin belirlediği sloganları attık. Yemekhaneden kantine kadar eylemi 80 kişi devam ettirdik. Kantine gelindiğinde hemen foruma başlandı. Foruma 150 kişi katıldı ve forumda 8 kişi konuşma yaptı.

Konuşmaların içeriği özetle şöyleydi: Cezaevindeki devrimcilerin suçlu olmadığı, halkımızın evlatları olduğu, bu insanlara yapılan uygulamaların insanlık dışı olduğu vurgulandı. Reformist-revizyonist TBKP'liler eylemi alkışla bitirmek istediler. Fakat biz hemen ortaya çıkıp, "insanlık onuru işkenceyi yenecek", "zindanları boşaltacağız" diye slogan attık ve eylemi sloganla bitirdik.

Böylece fakültede gündemi biz belirlemiş olduk. Eylemi biz başlattık, biz bitirdik ve fakültemizdeki eyleme imzamızı attık. Bu başarı bizim başarımızdır, partimizin başarısıdır. Ve diyoruz ki başarıların devamı gelecektir, ta ki *zindanları boşaltıncaya kadar!*

Tek büyük işçi sınıfı!
Tek silah illegal parti!
Tek yol devrim!
Yaşasın TKP!

(...) Fakültesi'nden bir öğrenci

Cezaevlerinde yükselen kavgayla devrimci dayanışma, dışarıda yığınsal ve militan kavgayı daha da yükseltmektir.

27 Kasım'daki Saygı mitinginde, işçi sınıfının düzene öfke ve kinini haykırdık

Yolumuz devrim, hedefimiz iktidar

Mitingde "özgürlük için tek yol devrim", "özgürlük işçilerin elinde", "hedefimiz iktidar" gibi sloganlarımız yankılandı.

Merhaba yoldaşlar,

Ülkemiz devrimci duruma doğru bir eşik daha atladı. 27 Kasım 1988 günü Şişli'de Saygı Mitingi vardı. Biz mitinge (...) kişi katıldık.

27 Kasım günü sabah saat 8'de bir işyerinde toplandık. Saat 10.30 sıralarında başka arkadaşlarla birlikte mitinge gitmek üzere hareket ettik. Dolmuş durağına geldiğimizde, pazar günü olduğundan dolayı dolmuşlar doluydu. Yarım saat kadar orada bekledik. Sonra sekreterim bana para vererek, gelmeyen arkadaşları alıp gelmemi söyledi. Bir taksiye binip o arkadaşları randevu yerinden aldım. Oradan da dolmuşların ana durağına giderek, dolmuş kiraladım. Arkadaşların yanına geldiğimde hâlâ orada bekliyorlardı. Dolmuşlara bindiğimizde (...) kişi olmuştuk.

Miting alanına vardığımızda saat yarıma geliyordu. Dolmuştan indik, toplu halde yürüyerek karşı tarafa geçtik. Her tarafta çevik kuvvet ve siyasi şubenin timleri vardı.

Üzerinde "kahrolsun faşizm, işkenceye hayır" sloganı ve Kazlıçeşme Deri İşçileri imzası olan bir pankartla çevik kuvvetin arasından geçip, slogan ata ata 50 metrelik bir yolu yürüdük. Bu arada siyasi şubenin timleri yolumuzu kesti, açtığımız pankartın kayıtlarda olmadığını ve yasadışı olduğunu söyledi. Sanki attığımız sloganlar yasaldı. Polis pankartı çekti biz bırakmadık. Çekiştirmenin sonucunda pankart onların elinde kaldı. Bu arada polis kamerası ve fotografçısı iş başındaydı.

Miting alanına vardığımızda bir TAYAD'lı konuşma yapıyordu. Konuşmacı, 1 Ağustos genelgesinin yürürlükten kaldırılmasını, ceza ve tutukevlerinde uygulanan vahşice uygulamaların son verilmesini, aksi halde açlık grevinde ölenlerden iktidarın sorumlu olacağını söyledi. Mitingde konuşmalar sık sık sloganlarla kesiliyordu. Bu arada biz, "işçiler omuz verin, zindanlar yıkılsın" sloganını attık. Diğer siyasi hareketler de bu sloganımıza katıldı.

Daha sonra tutuklu bir devrimcinin anası konuştu. Konuşmasında düzenin uşaklarının gittikleri heryerde kendilerini, devrimci analarını horladıklarını, kendilerine ağıza alınmayacak sözler sarfettiklerini söyledi. Duruşmalarda, görüşmelerde görevlilerin kendilerini "bu teröristleri sizler doğurdunuz" deyip itip kaktığını anlattı. Biz bu anamızın konuşmasını "özgürlük için tek yol devrim" sloganını atarak coşkuyla karşıladık. Sonra ana, çocuklarının terörist olmadığını, haksızlıklara karşı savaştıkları için bugün tutuklu olduklarını söyledi.

Anadan sonra SHP İstanbul il teşkilatından bir yetkili konuşmak için kürsüye geldi. Onun kürsüye çıkmasıyla birlikte bizim yuh ve ıslık seslerimiz yükseldi. SHP'li sosyal demokratın konuşmasını sloganlarla bastırıyor, sabote ediyorduk. Hele bir de özgürlük üstüne nutuklar çekmeye başlayınca, bu kez biz "özgürlük işçilerin elinde" sloganını attık.

Daha sonra miting dağıldı. miting alanından yürüyüş halinde ayrıldık. Mecidiyeköy köprüsüne doğru slogan ata ata yürüdük.

Kamil Özdemir, Kazlıçeşme

TBKP tiyatrosunda, sınıf uzlaşmacılığı, reformizm, devrim düşmanlığı oyununun yeni bir sahnesi daha oynandı

TBKP oyunu artık kabak tadı verdi

TBKP'lilerin komünistlikle hiçbir ilgisinin olmadığı herşeyden ortaya çıkıyor. Burjuvazinin iyiliği için çırpınmaları, burjuvaziden af dilenmeleri, avukatlarının gidenleri tutuklatma çabaları, kendilerinin, avukatlarının ve karşılayanların söyledikleri, tutuklanmayıp geri gönderilmeleri, emniyette gördükleri muamele, yanlarında götürdükleri Avrupalı dostlarının nitelikleri vb. herşey TBKP'lilerin sahibinin sesi olduğunu gösteriyor. Hatta kelli felli görünüşleri ve "Avrupa'da iyi yaşıyorduk, iki kez Amerika'ya bile gittim" yollu konuşmaları da görüntüyü tamamlıyor.

Nurten Keskin

Geçtiğimiz günlerde burjuvazi ile yeni sosyal demokrat Yağcı'ların ortaklaşa oyunu olan "yasallaşma" adlı trajedinin yeni bir sahnesi daha sergilendi.

Avrupa'nın çeşitli yerlerinde siyasal göçmen olarak yaşayan 8 TBKP'li yeni sosyal demokrat, 10 Aralık günü Türkiye'ye döndüler. Dönenlerden beşi T.C. vatandaşlığından çıkarıldıkları gerekçesiyle geri gönderilirken, üçü gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan ikisi birkaç gün içinde serbest bırakıldı, biri tutuklu kaldı. Geri gönderilen beş kişi şimdi Avrupa'nın değişik yerlerinde kendilerini, "sınır kapısını zorlamış, girememiş, yeniden zorlayacak kahramanlar" gibi göstermeye çalışıyorlar.

Nerede görülmüş böyle komünistlik

"Komünistlerin dönüşü" senaryosunu oynayan TBKP'lilerin komünistlikle hiçbir ilgilerinin olmadığı bu senaryoyu oynarken iyice açığa çıktı.

Nerede görülmüş bir komünistin (gerçeğinden sözediyoruz) ben suçlarımdan dolayı hesap vermeye geldim diyerek burjuvazinin kapısını çalması? Ve nerede görülmüş Türkiye burjuvazisinin gerçek bir komüniste "senden hesap sormuyorum" deyip geri gönderdiği? Hakkında açılmış dava ve gıyabi tutuklama kararı bulunan bir komünist kapıya gelecek ve burjuvazi onu salıverecek(!) Böyle birşey olamaz. Olmadı da. Geri gönderilmeler bir oyunun parçasıdır. Has burjuva kuyrukçularını, kahraman gibi göstermenin bir biçimidir.

Bu biçim, geri gönderilenleri yeterince memnun etmemiş olsa gerek. Çünkü onların gözleri daha yükseklerdeydi. Yağcı ve Sargın gibi tutuklanıp Türkiye'de meşhur olmak istiyorlardı. Geri gönderilenlerden Nafiz Bostancı'nın avukatı Rasim Öz'ün, savcılıktan tutuklama kağıdı çıkarttırıp hazır bekletmesi ve tutuklanmaları için uğraşıp didinmesi bunu gösteriyor. Hatta Rasim Öz, "kendi ayağıyla kapıya gelen suçluları tutuklamayıp geri gönderdiler" diye dert yanıyor. Avukatlar, müvekkillerini gerçekten suçlu gibi gösterebilmek için yırtındılar. Oysa burjuvazinin onları suçlu bulmaması hiç de şaşırtıcı değil. Bu insanlar geçmişte bir dönem düzene karşı suç işlediler. Ama suçları hem çok eskide kaldığı, hem de günah çıkartmak için çok çaba harcadıklarından burjuvazi onları çoktan affetti. Hatta bu çabalarına karşılık burjuvazi onları övüyor, ödüllendiriyor. Kendilerini halka komünist gibi sunmalarına elinden gelen yardımı yapıyor. Tabii burjuvazinin yaptığı da, babacan bir şefkat duygusundan kaynaklanan karşılıksız bir yardım değil elbet.

Bu oyunun sonuçlarından burjuvazi bazı yararlar bekliyor. Devrimci kabarış sel gibi akmaya başladığı zaman onu durduracak set oluşturmaya çalışıyor. Düzen partilerinden umudunu kesmiş, düzenin üstüne yürüyecek olan halka, düzenin "komünist" kılıklı seçeneğini sunmak ve bu yolla savaşımı boğmak istiyor. Öte yandan TBKP'yi AT'ye girmek amacıyla da kullanıyor. Her iki amacın gerçekleşmesi de burjuvazi için yaşamsaldır, var olmak, yok olmak sorunudur. Türkiye'de bu yol ayrımı büyük bir hızla yaklaşıyor.

Burjuva basında son günlerde iyice sıklaşan, TBKP propagandası anlamına gelen yazı dizilerinin, röportajların, "komünist partisine" burjuva liderlerdeki "hoşgörülü" yaklaşımın altında bu neden yatıyor.

Hürriyet gazetesi 8 TBKP'li göçmenin geldiği günü öyle büyük coşkuyla anlatmış ki, bu anlatım ancak dostlara duyulan sıcak duygulara dayanır. Hatta *Hürriyet*'in anlatımında, TBKP'lilere davranışları için polise de hafif bir sitem var (!) *Hürriyet* sanki bir kahramanlık destanı anlatıyor. Bakın ne diyor:

"Hava limanı ve çevresi, adeta bir polis çemberine alınırken, erken saatlerden itibaren Adapazarı, İzmit gibi kentler de dahil olmak üzere, İstanbul'un çeşitli bölgelerinden, çoğu işçi, binlerce insan, ellerinde ve yakalarında taşıdıkları 'kırmızı karanfiller'le akın akın hava limanına geldiler. Ancak hava limanı çevresinde 'kuş uçurtmayan' polis, karşılayıcıların içeriye girmesine izin vermedi ve hava limanının dış giriş kapısındaki polis kontrol noktasının dışında bekletti." (*Hürriyet*, 11 Aralık 1988)

Taş çatlasa bini geçmeyen insan sayısını, *Hürriyet*'in, "çoğu işçi, binlerce insan, akın akın geldiler" gibi ifadelerle anlatması burjuvazinin bilinçaltını yansıtıyor. Burjuvazi, gözünü devrime ve komünist partisine çevirmiş işçilerin binlerle, onbinlerle, akın akın TBKP reformizmine koşmasını istiyor. TBKP'ye sempati yaratmaya çalışıyor.

Demokrasi savaşımına katkı değil zarar

8 TBKP'li göçmenin Türkiye'ye döndüğü günlerde gazetelerde çeşitli destek ilanları, imza listeleri yayınlandı. Bu listelerde adı bulunanların çok azı bilinçli, kaşarlanmış reformisttir. Listelerdekilerin çoğunluğu TBKP'nin görüşlerine katılmıyor. Hatta içlerinde TBKP'nin görüşlerinden nefret ettiğini bildiğimiz militan, devrimci insanlar da var.

Bunların bazıları, imza sahibinin istememesine rağmen TBKP'liler tarafından zorla listeye yazılanlar. İstanbul'da bunu bile bile yaptılar. Bizim yoldaşlarımızın adlarını bile kullandılar. Yalan imza kullandıkları çevreye duyuruldu ama *Cumhuriyet* kadar yaygın duyurulamadığı için, TBKP'liler, akıllarınca kârlı çıktıklarını düşünüyorlar.

Destek listelerinde imzası olanların bazıları ise, TBKP'nin görüşlerine katılmamalarına rağmen kendisi imza verenler. Bu kesim böyle yaparak demokrasi savaşımına katkıda bulunduğunu düşünüyor. Örneğin şöyle varsayımlar yapılıyor: "TKP daha çok demokrasi savaşımı veriyor, TBKP daha az. TKP 50'lik veriyorsa TBKP 5'lik veriyor. Ben, TKP'nin bir eylemine katıldığımda demokrasi savaşımına 50'lik katkıda bulunmuş olurum, TBKP için bir imza verdiğimde, 5'lik katkıda bulunmuş olurum."

Bunun gibi varsayımlarla, siyasetini benimsemedikleri, görüşlerine karşı oldukları halde TBKP'liler için imza atmış olanlar çok. Bu yaklaşım, demokrasi savaşımına katkıda bulunmak şöyle dursun, onların iyi niyetinden bağımsız olarak büyük zarar veriyor. Çünkü TBKP, demokrasi savaşımı veriyor kılıkta ortada dolaşırken, asıl olarak devrimci demokrasi savaşımını reformist kanalda boğmaya çalışıyor. TBKP'nin işlevi devrimi engellemek, burjuva düzenin sürmesine yardım etmektir. Onlara verilen her imza bu işleve bir destek, demokrasi kavgasına sıkılmış bir kurşundur.

TBKP'lilerin komünistliği de, demokratlığı da, insanlığı da sahtedir. Onlar ilanlarda bol bol ülkelerini, insanlarını sevmekten, yurt özleminden vb.'den sözederek duygu sömürüsü yapmaya çalışıyorlar. Ama söyledikleri ve yaptıklarıyla onlar burjuva düzeni herşeyden çok sevdiklerini ve düşündüklerini ortaya koyuyorlar.

TBKP'li göçmenlerden Yüksel Selek, Turhan Ata ve Murat Tokmak uçakta giderken şunları söylüyorlar:

"Demokratikleşme yolunda olumlu adımlar var. Girişimize izin verilirse Avrupa'da Türkiye için sempati doğacak." (*Milliyet*, 11 Aralık 1988)

Görüldüğü gibi onlar Türkiye'deki gerici, anti-demokratik rejimin Avrupa'dan tepki görmesinden rahatsız oluyorlar. Bu rejime sempati doğmasını istiyorlar ve dönüşleriyle buna katkı yapmaya çalıştıklarını açıkça söylüyorlar.

Yüksel Selek 5 kişinin geri gönderilmesinden sonra da şunları söyledi:

"Geri gönderilen arkadaşlarımız için üzüntülüyüm. Bu, ülkemiz açısından iyi olmadı. Onlar çok istekli ve hazır olarak geldiler. Haklarında açılmış davalarda hesap vermeye, vatandaşlık haklarını elde etmeye gelmişlerdi." (*Cumhuriyet*, 13 Aralık 1988)

Yüksel Selek çok açık konuşuyor. Burjuvaziye hesap vermeye geldiklerini söylemekten hiçbir utanç duymuyor. Geri gönderilmeleri ülkemiz açısından iyi olmadı derken, Selek'in ülkemiz diye kastettiği işçiler emekçiler Türkiyesi değil elbet. Selek, "burjuvazi açısından iyi olmadı" demek istiyor.

Selek birkaç gün içinde daha bunun gibi pek çok inci yumurtladı. İyi de oldu. İşlevlerini böyle böyle açık ediyorlar. Selek Türkiye'de oluşmakta olan kadın hareketine katılmaya geldiğini söylüyor. Bu yüzden kadın işçi ve emekçiler iyi tanımalıdır onu. Kadın hareketini burjuvazinin kuyruğuna takmak gibi uğursuz bir işlev için Türkiye'ye gelmiş bulunuyor.

> *Nerede görülmüş bir komünistin ben suçlarımdan dolayı hesap vermeye geldim diyerek burjuvazinin kapısını çalması? Ve nerede görülmüş Türkiye burjuvazisinin gerçek bir komüniste "senden hesap sormuyorum" deyip geri gönderdiği? Hakkında açılmış dava ve gıyabi tutuklama kararı bulunan bir komünist kapıya gelecek ve burjuvazi onu salıverecek(!) Böyle birşey olmaz. Geri gönderilmeler bir oyunun parçasıdır.*

Yaşasın burjuva hukuku

TBKP'lilerin komünistlikle, demokratlıkla bir ilgisi olmadığının, onların demokrasi savaşımına yarar değil, zarar getirmekte olduklarının daha pek çok kanıtı var.

Onlar onursuzca burjuvaziden af dilenip, yaptıklarıyla düzene saygı uyandırmaya çalışıyorlar. 8 göçmenin gelişinden önce yakınları ve avukatları Özal'a mektuplar yazarak, SHP ve ANAP'a, İstanbul Valiliği'ne başvurarak gelenlere işkence yapılmamasını, onların adil olarak sorgulanıp, yargılanmalarını istediler. Burjuvaziden bunu istemek, onun bunu yapabileceğini beklemek demektir. Aynı zamanda halkta burjuvaziye güven duygusu yaratmayı amaçlar.

TBKP'lilerin burjuva parlamentosuna, burjuva yargı sistemine, burjuva partilerine, kısaca burjuva düzene saygıları her davranışlarında ve sözlerinde yansıyor. Geri gönderilenlerden Turhan Ata ne diyor bakın:

"DİSK çatısı altında olduğumuz arkadaşlar bugün parlamenter olarak meclistedirler. Bu da bizlerin suçsuz olduğunun bir kanıtıdır. Ülkemiz aleyhinde bir çalışma yapmadık." (*Hürriyet*, 12 Aralık 1988)

Ata, SHP milletvekilleri ve eski DİSK'li Abdullah Baştürk, Fehmi Işıklar, Cevdet Selvi gibi sosyal demokratları gösterip onlarla aynı olduklarını söylüyor. Aman ne güzel söylemiş Ata. Biz de tam bunu diyorduk. TBKP yeni sosyal demokrattır, düzen partisidir, SHP'den özde hiçbir farkı yoktur diyorduk.

Ata, bu sözlerle aynı zamanda meclise saygınlık da kazandırmaya çalışıyor. Orada bulunmayı suçsuzluğa kanıt olarak gösteriyor. Ata son cümlesinde de "ülke aleyhinde bir çalışma yapmadık" diyerek düzen aleyhine çalışmadıklarını kendi ağzıyla söylüyor.

Gelenler emniyette kaldıkları birkaç gün içinde çok nazik ağırlandıklarını da kendileri söylüyorlar. Yüksel Selek bunu şöyle anlatıyor:

"Bizim gözaltı süremiz genel olarak iyi geçti. Kaba ve onur kırıcı davranışlarda bulunulmadı. Nazik davranıldı... İfade alırken ise zorlayıcı değillerdi. Hatta, kolaylaştırıcıydı diyebilirim." (*Cumhuriyet*, 13 Aralık 1988)

İGD yöneticilerinden Haluk Tan İpekçi ise gözaltındayken kendisiyle görüşen babası ve avukatına ağır baskı görmediğini söylüyor, ertesi gün serbest bırakıldığında ise "4 gün boyunca işkence yapıldı" diyor. Sanıyoruz bir ara İpekçi senaryoyu unuttu, karışıklık bu yüzden doğdu. Sonra aklı başına geldi. Gençliğe kendini kabul ettirebilmek için "işkence görmüş bir kahraman" gibi görünmek gerektiğini hatırladı ve işkence edebiyatına başladı.

İpekçi'nin *Cumhuriyet* gazetesinin sorularına verdiği bir yanıtı da aktaralım ki gençlik onu iyi tanısın:

"Soru: Serbest bırakıldığınıza karar verildiği zaman ne hissettiniz?

"İpekçi: Türkiye'de hukuk ve gerçek yargı yaşıyor diye düşündüm." *Cumhuriyet*, 15 Aralık 1988)

Yorum gerektirmeyecek kadar açık bir düzen hayranlığı ancak bu kadar olurdu. Haluk Tan İpekçi de bu sözleriyle burjuvaziye çalışacağını, gençlik hareketini burjuvazinin kuyruğuna takma işlevi için Türkiye'ye geldiğini gösteriyor.

Burjuva hukukuyla ve anti-

demokratik yargı sistemiyle sürekli başı dertte olan gençlik, İpekçi gibilerini de bu sistemle birlikte tepeleyecektir.

Ortalığı irin kapladı

Dönenlerin kendi söyledikleri ve yaptıklarının yanında onları karşılayanlar da kimliklerini çok güzel ele veren açıklamalarda bulundular. Yeşiller Partisi Genel Başkanı Celal Ertuğ kıyaslamalı bir açıklama yaptı ve Kürt halkına nasıl baktığını ortaya koydu. Ertuğ şöyle dedi:

"Kendi ülkesine özlemle dönen insanlara hiç olmazsa Peşmergelere gösterilen hoşgörü gösterilmeliydi." (*Milliyet*, 11 Aralık 1988)

Yeşil başkana "Kürtler hakkında ne düşünüyorsun" diye sorsanız eminiz ki onlara "saygıda kusur etmez", sahip çıkmada mangalda kül bırakmaz. Ama böyle tedbirsiz konuşmalarda bilinçaltları ortaya çıkıveriyor. Celal Ertuğ'un söylediklerinden, Peşmergeler'i ikinci sınıf insan yerine koyduğu ortaya çıkıyor. Ertuğ'un kafasında TBKP'li "saygıdeğer" Türk vatandaşlarının yeri Peşmergelerden önde geliyor.

Bu sözlerle Ertuğ bir yandan da Peşmergelere uygulanan insanlık dışı muameleleri gözlerden saklıyor. Sanki TBKP'lilere Peşmergelerden daha kötü davranılmış gibi bir izlenim yaratıyor. Durum ortadadır.

Peşmergeler gerçek bir açık hava hapishanesinde soğuktan, açlıktan, pislikten, hastalıktan yavaş yavaş kırılıyorlar. Türkiye burjuvazisi onlar için yapabileceğinin onda birini bile yapmıyor. Tarihte uyguladığı Kürt kırımlarına sesiz sedasız yeni birini daha ekliyor.

TBKP'lilerin ise bir kısmı emniyete göstermelik olarak girdi çıktı, bir kısmı da suçları affedildiği için hapse bile atılmadı. Ama herhalde, yargılandıkları konularda yasal değişiklikler olana kadar boşuna içerde kalmasınlar diyerek geri gönderildiler.

Celal Ertuğ'un Peşmergeler kıyaslaması son derece dayanaksızdır, ama iyi ki de yaptı. Şövenist kafasını ortaya koydu.

TBKP'lilerin komünistlikle hiçbir ilgisinin olmadığı herşeyden ortaya çıkıyor. Burjuvazinin iyiliği için çırpınmaları, burjuvaziden af dilenmeleri, avukatlarının gidenleri tutuklatma çabaları, kendilerinin, avukatlarının ve karşılayanların söyledikleri, tutuklanmayıp geri gönderilmeleri, emniyette gördükleri muamele, yanlarında götürdükleri Avrupalı dostlarının nitelikleri vb. herşey TBKP'lilerin sahibinin sesi olduğunu gösteriyor. Hatta kelli felli görünüşleri ve "Avrupa'da iyi yaşıyorduk, iki kez Amerika'ya bile gittim" yollu konuşmaları da görüntüyü tamamlıyor.

Yazımızı bitirmeden önce son bir noktanın daha altını çizelim. Dönenlerin eski DİSK'li kimliklerini sürekli vurgulamalarına, gazetede çıkan destek ilanlarından birinin eski DİSK'li kimliklerle dolu olmasına bakılırsa, burjuvazi, TBKP ve öteki bölücüler elbirliğiyle yeni bir bölücülük harekatına hazırlanıyorlar. İşçi sınıfımız bu oyunu da boşa çıkaracak, sendikal birliği TBKP'nin ve öteki bölücülerin gazabından bu kez de başarıyla koruyacaktır.

Aralarında Londra Halkevi Başkanı Nafiz Bostancı'nın da bulunduğu 8 TBKP'li göçmenin Türkiye'ye gidişi ve 5'inin geri gönderilişiyle ilgili olarak İTİB'in Londra'daki Türkiyeli işçilere, emekçilere dağıttığı bildiri:

Devrimci - demokrat kamuoyuna duyuru

BİR ORTA OYUNU DAHA

Komünistlikle hiçbir ilgisi olmayan TBKP, burjuvaziyle işbölümü içinde ve Avrupa'daki reformist dostlarının desteğinde, Yağcı'ların dönüşüne benzer bir orta oyunu daha düzenledi.

Türkiye kendi yasalarını çiğniyor

Bu son oyun gereğince, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden TBKP'li sekiz politik göçmen, büyük bir tantanayla Türkiye'ye döndüler. Bunların üçü tutuklanırken, beşi geldikleri ülkelere geri gönderildiler. Bunlar arasında Halkevi başkanı Nafiz Bostancı da var.

Geri gönderilen beş kişinin, geri gönderilme gerekçesi, vatandaşlıktan çıkarılmış olmaları ve Türkiye için geçerli bir pasaport taşımamalarıdır. Bu gerekçe, aldatıcı olabilecek bütün örtüleri atarak, ortada bir oyun oynandığını çok güzel kanıtlamaktadır.

Oyun olmasaydı, burjuvazi için normal işleyiş şöyle olurdu: Türkiye devleti, kendi yasalarına göre suç işlemiş olan bütün insanları, ister Türk vatandaşı olsunlar ister olmasınlar, ister pasaportları olsun ister olmasın, yakalar ve hem de Yağcı'lar gibi göstermelik değil, gerçekten yargılardı.

Oysa, devletin kendi açısından suçlu sayması gereken insanlar kapıya kadar geldikleri halde, uçağa bindirilip geri gönderiliyorlar. Devlet, kendi yasalarını düpedüz çiğniyor. Bu özel muamele, ortada bir oyun olduğunu son derece açık ediyor.

Bu cömertliği kaçakçılara bile göstermezler

Tutuklanan üç kişi, TKP üyesi olmakla suçlanıyorlar. Geri gönderilenlerin de aynı suçla suçlanmaması için hiçbir neden olmadığı gibi, örneğin Nafiz Bostancı hakkında verilmiş mahkeme kararı var. O buna rağmen geri gönderiliyor.

Bu, burjuvazinin, gerçek TKP üyelerine hiçbir zaman göstermediği, ancak komünist diye piyasaya sürülmek istenen TBKP'lilere gösterebileceği bir cömertliktir. Hatta, dönenlerin yakınlarının "kaçakçılar bile gelsin isteniyor, ama bu insanlar istenmiyor" diye dert yanmalarına bakılırsa, bu, burjuvazinin kaçakçılara bile göstermediği bir cömertliktir.

Aynı oyun, bu kadar açık olmayan daha başka bir biçimde de oynanabilirdi. Yağcı'lara olduğu gibi, göstermelik bir tutuklama, yalnızca üçünün değil, sekizinin de başına gelebilirdi. Ama Türkiye, Avrupa burjuvazisiyle yürüttüğü aile kavgası içinde, göstermelik de olsa sekiz tutuklunun birden fazla olacağını düşündü. Bu düşünceyledir ki, tutuklanması gereken TBKP'lilere düpedüz özel muamele yaparak bu kez de oyunu açık etmiş oldu.

Demokrasi mücadelesi başka şarlatanlık başka

Nafiz Bostancı'ların avukatları, müvekkillerinin tutuklanmaları için epey uğraştılar. Hatta savcılıktan tutuklama kağıdı aldılar. Ama dediklerini yaptıramadılar. Bu, TBKP'lilerle burjuvazi arasında oyunun biçimine ilişkin küçük bir görüş ayrılığı olduğunu gösteriyor. TBKP'liler, oyun Yağcı'lara olduğu gibi oynansın istediler. Burjuvazi ise, geri gönderme yolunu tuttu. Eh, bu kadarcık görüş ayrılığı, aynı parti içinde bile olur!

Burjuvaziyle büyük uzlaşmaları ama küçük anlaşmazlıkları olan TBKP, komünist kılığında ortaya çıkarak, çirkin bir duygu sömürüsü yaparak, emekçileri kandırıp burjuvazinin yanına çekmeye çalışıyor. Gazetelere verilen ilanlar, imzalatılan dilekçeler, bunun örnekleriyle doludur. Yok vatan hasretiymiş, yok halkına duyulan sorumluluk duygusuymuş... Duygulara hitabeden bir komedi oynanıyor.

Bu komediyle sınıf uzlaşmacılığının canlı propagandası yapılıyor. Zaten legal sınırların dışında hiçbir görüşü olmayan TBKP'nin, komünist ambalajıyla legal olması gibi birkaç uydurma "reform"la demokratikleşme havası yaratılarak, ancak devrimci yoldan sağlanabilecek gerçek demokratikleşmenin önü tıkanmak isteniyor. TBKP'nin verdiği, demokrasi mücadelesi değil, köklü demokratikleşmeyi burjuvaziyle birlikte engelleme "mücadele"sidir.

Bu nedenledir ki örgütümüz İTİB, demokrasi nutukları ardına gizlenmeye çalışılan bu şarlatanlığa karşıdır, karşı olacaktır. Türkiye'de demokrasi için tek yol devrimdir. Bu ise burjuvaziyle uzlaşarak değil savaşarak başarıya ulaşır.

Yaşasın devrimci demokrasi mücadelesi!

Kahrolsun burjuvazi ve onun şarlatanları!

İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği -İTİB

16 Aralık 1988

Yeni sosyal demokratlar "faşist" rejim altında "demokrasi" paneli yaptılar!

Savundukları burjuva demokrasisi

Politik, ekonomik tüm göstergeler, Türkiye'de devrimci durumun hızla geldiğini göstermektedir. Enflasyon dolu dizgin gitmekte, emekçilerin ücretlerindeki reel gerileme çığ gibi büyümektedir. Politik arenada burjuvazi yeni arayışlara girmiştir.

TBKP'ye yatırım

SHP'de son günlerde şiddetli bir "iç" kapışma yaşanmaktadır. SHP halkın gözünden düştükçe, burjuvazi TBKP'ye yatırım yapmaktadır. SHP içinde "aşırı sol"ların, Marksistlerin (ne biçim Marksistlikse!) olduğu yollu tartışmalar, il örgütlerinin merkezden bağımsız hareket ettikleri savları hep bunu göstermektedir. Özal, Meclis'te, kendi gurubunda ANAP'lı milletvekilerine yaptığı toplantıda "hiç merak etmeyin yakında onlar (SHP) bölünecekler" derken neye güveniyor? Tabii ki Yağcı'ların yeni sosyal demokratik partisi TBKP'ye. Yaşanan gelişmeler, burjuvaziyi TBKP alternatifini daha canlı tutmaya itiyor.

1 Ağustos genelgesi burjuvazinin başına bela oldu. Genelgeye karşı tepkiler, düzene karşı zaten duyulan kini daha da kabarttı. Yurdun dört bir yanında meydan okurcasına eylemler yapıldı. Cezaevlerindeki açlık grevlerine destek amacıyla dışarıda yalnızca açlık grevleri değil, korsan gösterilere, pankart asmalara kadar türlü eylemler gerçekleştirildi.

Aynı sıralarda, şimdi sözleşmesi bağlanan 45 bin maden işçisi greve hazırlanıyordu. İşçiler greve kararlı olduklarını her fırsatta yinelemekten kaçınmıyorlardı. "İşçiler ve sendikanın her kademe taban yönetimi, kendilerinden habersiz ve belirlenen taban hakların altına inecek bir sözleşmenin imzalanmayacağını, imzalamaya kalkışanların Zonguldak'a ayak basamayacaklarını ilan ettiler." (*Cumhuriyet*, 26 Kasım 1988)

Burjuvazi kara kara düşünedursun, holding profesörü Demirgil, Türk Ekonomik Hukuk Araştırmaları Vakfı'nın düzenlediği "Türk Ekonomisinin 1989 Beklentileri" konulu toplantıda, "1989-1990 yıllarında sosyal patlamalar çıkabilir" uyarısında bulundu. Burjuvazinin nasıl bir çıkmazda olduğunu, nasıl günübirlik yaşadığını aynı toplantıda A. Kahveci de şöyle dile getirdi:

"... Altyapı yatırımları bazı sosyal sıkıntıları hafifletmiş ve patlamaları önlemiştir. Eğer altyapı yerine üretim sektörüne ağırlık verseydik, verimlilik daha da artardı, ama sosyal patlamaları önleyemezdik."

Altyapı yatırımlarıyla göz boyadıklarını böyle itiraf ediyorlar. Çıkmamış candan umut kesilmez diyorlar. Oysa umutları yoktur, yanılıyorlar.

Proletaryanın artık pırıl pırıl Marksist-Leninist ideolojiyle donanmış TKP'si var. Onun yiğit militanları var. Kısacası, beyler, azrailinizin tırpanı bilenmiş durumdadır.

Aybar TBKP'nin başına geçse

Bütün bunlar olurken, ülkemizin yeni sosyal demokratları, daha düne kadar faşizm dedikleri rejim altında, 12 Eylül rejiminin yasaları tepelerinde Demokles'in kılıcı gibi sallanırken dünyada eşi emsali görülmemiş bir kahramanlıkla, panel düzenlediler. Alt başlığı "düşünce ve örgütlenme özgürlüğü" olan "demokrasi" adlı bir panel. Bu panel işkencede ölen Hayrullahoğlu'nun resminin önünde, "birlik, yasallık, demokrasi" pankartı altında gerçekleştirildi. Panelin yapıldığı yer Kartal Belediye Sineması, tarih 26 Kasım.

Paneldeki konuşmacılardan M. Ali Aybar, demokrasiyi sağ ve sol arasında bir denge olarak niteleyerek nasıl bir demokrasi anlayışına sahip olduklarını anlattı. Onlara göre demokrasi, "sağ ve sol örgütlerin dengelendiği, dengede tutulduğu", kendilerinin de özlemle bekledikleri bir düzendi.

Bu demokrasi, asırlık oportünizmin, revizyonizmin yeni sosyal demokrat aşçısı Gorbaçof'un ve onun Türkiye'deki yamağı Yağcı'ların, burjuvaziyle birlikte istedikleri demokrasidir. Halkın gözüne kum atmaktan başka birşey olmayan burjuva demokrasisinin savunusunu yaptıktan sonra Aybar, bugün faşist yasaların devam ettiğini dolayısıyla faşizmin de varlığını koruduğunu söyledi.

Ayrıca, Aybar'a göre Türkiye'nin bugünkü durumlara gelmesi, Sovyetler Birliği'nin 1945'lerde izlediği talihsiz politikanın ürünüymüş. Nasıl mı? Anlatalım. Sovyetler Boğazlar'da üs istemiş, dolaylı yollardan Kars, Ardahan civarını bize verin demiş ve böylece Türkiye burjuvazisini korkutmuş. Korkan burjuvazi de Amerikan emperyalizminin kucağına oturmuş. Yani Sovyetler (Stalin demek daha doğru olur) böyle yapmasaydı, Türkiye burjuvazisi kaka çocuk olmazdı.

Emekçiler açıkça haklarını savundukları zaman, işte o zaman, Türkiye'de demokratik bir düzen olacak diyen Aybar "bizim iktidarlar niçin solu yasaklıyorlar... bizim mücadelemiz önce bağımsızlığa dayanıyor" diyerek burjuvaziye sitemde de bulundu.

Öteki konuşmacıların incileri

Toplantıda SHP'den Kamer Genç, "düşüneceğiz, örgütleneceğiz, demokrasinin sınırları içinde" de-

(Devamı 6. sayfada)

(Baştarafı 5. sayfada)

dikten sonra, Avrupa'da liberallerin ve demokratik solun birleşip demokrasiyi savunduğunu belirtti, Türkiye'de bunun neden böyle olmadığını sordu. Genç'ten sonra söz alan eski DİSK'li sendikacılardan Ayhan Dümer ise özetle şunları söyledi: Bugün işçi sınıfının sendikal birliğe daha fazla ihtiyacı vardır. İşçi sınıfının artık bölünmeye tahammülü yoktur. DİSK açılmalıdır. DİSK'in açılması birlik sürecini olumlu etkileyebilecektir.

Bu nasıl mantık ki, hem sendikal birlikten yana olacaksın, hem DİSK fiilen açılsın diyeceksin. Hem işçi sınıfının sendikal bölünmeye tahammülü yoktur diyeceksin, hem de DİSK'i faaliyete geçireceksin!

İşçi sınıfının örgütlenmesi gerektiğini, sosyalistleri örgütleyip, geniş cephe politikası uygulayarak demokrasiyi kazanması gerektiğini söyleyen Rasih Nuri İleri, bunun için programlarında "barış ve yenilenme politikaları" önerdiklerini belirtti. İşçi ve emekçilerin partisi, öteki demokratik güçlerle (DYP'yi falan kastediyor!) işbirliği yaparsa gerçek alternatifler yaratabilir, yeni adımlar atabilir dedi. Gerçekten de TBKP, burjuvazi için böyle bir umut kapısıdır.

Çağatay Anadol ise "düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün önündeki engelin tek kelime ile faşizm olduğunu" düşünüyormuş. Proletaryanın en büyük sorunu tecrübe eksikliğiymiş. "Tecrübe eksikliği nasıl giderilir?" diye sorduktan sonra bir denklemi olduğunu söylüyor. Bu denklemi şöyle formüle ediyor: "Birlik, örgütlenme, mücadele, demokrasiyi adım adım geliştirmek ve demokrasiyi topyekün kazanmak."

Denklemini böylece ifade ettikten sonra Anadol sözlerine özetle şöyle devam etti:

"Türkiye'de demokrasi yoktur. 12 Eylül rejimi devam etmektedir. 82 Aanayasası'nın aşılması için, demokrasi bilincinin gelişmesi gerekir. Demokrasi güçleri birlik olduğu zaman 12 Eylül rejiminin aşılmasına olanak sağlayacaktır."

Daha henüz aşılamamış, kanlı bir faşist rejim altında yapıldığı söylenen panelin yöneticisi Rasim Öz de, "demokrasinin önündeki en büyük engel 141. ve 142. maddelerdir" dedi.

Panelde, panelistlerin konuşmalarında TBKP'nin uzlaşmacı programının mantığı işlendi. Sınıf uzlaşmacılığı, baştacı edildi. İşçi sınıfının gözlerinin içine utanmadan bakarak, ondan burjuvaziye teslim olması, tüm mücadelesini burjuvazinin kabul sınırları içinde tutması istendi.

Her ne yaparlarsa yapsınlar, işçi sınıfını devrimci yolundan kimse alıkoyamayacaktır. Tarihin çarkları durmamacasına dönüyor, ülkemiz ileriye, sosyalizme doğru yürüyor. Çünkü sömürülen insanların acılarını dindirmenin, onları korumanın başka yolu yoktur.

İşçi sınıfı kendi demokrasisini, burjuvazinin yardımlarıyla değil, kendi elleriyle kuracaktır. Ne burjuvazinin, ne de onun dalkavuklarının yardımına ihtiyacı vardır. Türkiye işçi sınıfının, aydınlığa giden yolda, dünya proleter devrimi yolundaki adımları yeri sarsmakta, düşmanlarının yüreğine korku salmaktadır.

Demokrasi için tek yol devrim!

K. Nalçacı, İstanbul

Kim ne derse desin, gençlik arasında militan ruh yükseliyor

Savulun! Militan gençlik g liy r

Bugün gençlikte depolitizasyon yoktur ama belli bir tıkanıklık vardır ve bunun anahtarı merkezi devrimci örgütlenmedir. Derneklerin öğrenci gençliğin önüne koyduğu tıkanıklığı kıracak olan da bu örgütlenmedir.

Gülen Erdilek

Türkiye'de bugün, birçok emekçi kesimde olduğu gibi, gençlik kesiminde de mücadeleci anlayış yükseliyor ve yaygınlaşıyor. Ancak, bu mücadeleci anlayışın örgütlenip sokaklara akamamasının getirdiği eksiklik gençlik kesiminde de yakıcı bir şekilde hissediliyor. Gençlik, liderlerini arıyor.

Faşizmin çözülmesiyle beraber öğrenci gençlik de bir hareketlenme içine girdi, kendi örgütlenmelerini kurmak için çalışmalara başladı. O döneme göre ileri olan bu çalışmalardan bir sonuç alındı, örgütlenme anlayışında bir adım daha ileri atıldı.

Legal olanakların artması beraberinde legalizm, reformizm hastalığının salgın olmasını da getirdi. Dolayısıyla, önce alanı, yığınları burjuvazinin sahte vaadleriyle boğmayı kendine görev edinmiş olan şimdiki TB'K'P'liler doldurdu. Ama çok zaman geçmeden, üniversitelerde kurulan derneklerin çoğunda dengeler değişmeye başladı. Devrimci hareketler gelişmeye başladı.

Böylece mücadelenin içeriği daha anlamlı bir duruma gelmekle beraber, sorunlar azalmadı. Öğrenciler yine iki şeyle karşılaşıyorlar. Birincisi, başını yeni sosyal-demokratların çektiği ama etkisinden kolay kurtulamadığı reformizm, ötekisi de "ilke" tartışmalarına gençliği boğma hatasıdır.

Bu yumurtalara dikkat!

Yeni sosyal demokratlar, mücadeleyi, öğrenci gençlik alanında da burjuvazinin kabul sınırları içine hapsetmek için yoğun uğraş veriyorlar. "Yığınsal, sendikal öğrenci örgütü", "alternatif üniversite" gibi hedefler koyarak öğrenci yığınlarının bilincini bulandırmak için çalışıyorlar.

Bir kere "sendikal örgütlenme" terimi bütün kavramları çorba etmekten başka bir işe yaramıyor.

Sendikal örgütlenme emek-sermaye çelişkisi, işçi-işveren ilişkisi çerçevesinde bir örgütlenmedir. Öğrenci örgütlenmesinin ise konumu ve işlevi farklıdır. O, sendikanın sahip olduğu müeyyidelere sahip olamaz. Öğrenci yığını döner bir kalabalıktır. Bu nedenle sendika gibi oturmuş bir kadrolaşması da olamaz. Kısacası öğrenci örgütlenmesi sendikal örgütlenme değildir.

Bu yeni sosyal demokratların, bazı batı ülkelerinden bulup buluşturup böyle "yeni" terimler yumurtlamalarında, görüşlerini dikkat çekici kılarak yığınları daha kolay kandırma isteği bir etkendir. Kendi ayakları üstüne yeni kalkmış yaşamı öğrenmeye çalışan genç insanların bilincini arapsaçına döndürmek istiyorlar.

Yeni sosyal demokratların "sendika" terimini kullanmalarının önemli nedenlerinden biri de, kendi sendikalist anlayışları doğrultusunda, "öğrencilerin yalnızca öğrenci olmaktan kaynaklanan sorunlarla uğraşması gerektiği"ni ima etmek istemeleridir. Onlara göre, sendikaların ekonomik mücadeleye, ya da sendikal politikayla sınırlı olması(!) gibi, öğrenci örgütlenmeleri de akademik sorunlar için mücadeleyle sınırlıdır(!)

Neyse ki yeni sosyal demokratların bu görüşlerine karşı bazı devrimci hareketlerden, örneğin *Yeni Çözüm*'den doğru tepkiler geliyor. Devrimciler, öğrenci örgütlenmesinin akademik mücadeleyle sınırlanmasına karşı çıkıyorlar.

Doğal üyelik

Öğrenci derneklerinde "yığınsallaşmanın" gerçekleşememesi iki ana nedenden kaynaklanıyor: Biri, öğrencilerin tepkilerinin örgütlü akmasını sağlayacak mekanizmalar işletilmiyor. Genel öğrenci haklarından önce kendi tekkesini koruma çalışması yapılıyor. Örneğin eyleme ortak karar vermeme veya verilmiş ortak kararı uygulamama öğrenci yığınlarının derneklere soğukluğunu getiriyor. İkincisi de yeni sosyal demokratların başını çektiği reformistler tarafından öğrenci yığınlarını politikadan uzaklaştırmak için öne sürülen uzlaşmacı programların etkisidir.

Birinci yanlışı yapanlar, daha çok, mücadelede düzen değişikliğinden yana, bu anlamda da militan bir ruha sahip örgütler olmalarına rağmen, öğrenci yığının bugünkü istemlerine yetememektedirler. Liderlik boşluğu kendini yakıcı olarak hissettirmektedir.

Bir de bu militan örgütler, tepkisel oldukları için, reformistler ak diyorsa kara diyerek yanlışa savruluyorlar. Örneğin, reformistlerin "yığınsallıktan" kastlarının, düzene karşı mücadele etmeye yönelik kalabalıklar olmadığı, onların "siyasi muhtevası olmayan örgütlenmeler" istedikleri, herkesin hiçbir şey yokmuş gibi yanyana yaşayıp gitmesini istedikleri açıktır. Ama buna kızıp da, doğal üyelik hakkının savunulmaması yanlıştır. Bunda, tabii ki, doğal üyelik konusunun burjuvazinin istekleri için örgütlenmiş bir yasa metninin içinde gelmiş olması da etken oluyor.

Oysa doğal üyelik ille de uyuşuk kalabalıklar ve siyasi muhtevası düşük örgütlenme anlamına gelmez. Doğal üyelik, militan hareketler başı çektiği zaman, militanlığın da yayılması, yığınsallaşması için zemin oluşturur. Yani tam tersine siyasi muhtevayı yaygınlaştırmanın da bir aracı olabilir. Faşistlerin üye olup olmayacağı ise, o okuldaki devrimci gençlerin faşistleri okulda yaşatıp yaşatmayacağına bakar. Faşistleri o okulda yaşayamaz duruma getirmek, doğal üyeyi devrimcileştirmek devrimcilerin görevidir. Önemli olan faşist katilleri, bulundukları birimde hareket edemez duruma getirmektir. Dernekte yoklar ama okulda cirit atıyorlar! Olacak iş değil! Yok, onları okulda cirit attırmıyorsak, derneğin kapısından da baktırmayız.

Örneğin 70'li yıllarda doğal üyelik vardı. Hangi faşist öğrenci derneğinde ses çıkarabiliyordu. Çoğu zaman oy atmaya bile gelmezlerdi.

Kısacası, faşiste hayat hakkı tanımamak devrimcinin görevidir. Bu da fiili mücadele ile olur. Faşistler adam mı dövdüler, faşistlerin yaptığının altında kalmamak gerekir. Bir ekip bu işi yapmaya yeter.

Kısacası, okullardaki öğrenci birlikleri anti-faşist, anti-emperyalist, anti-şöven içerikte olmalıdır. Devrimcilerin dernekteki gücü oranında, aksini savunanı köşeye sıkıştırmalıyız. Doğalı devrimcileştirmeliyiz.

Asıl sorunu yakalamak

Öğrenci gençlik hareketinde liderlik boşluğu vardır. Bu boşluğu doldurmak gerekir. Bunun için ülke çapında merkezi örgütlenmelere ihtiyaç duyulmaktadır. Merkezi öğrenci birliği okullardaki dağınıklığın aşılmasını, laf ebeliğinin yerini işin almasını sağlayacaktır.

Bunun ötesinde devrimci gençliğin merkezi devrimci örgütlenmesine ihtiyaç vardır. Okul dernekleri dışında merkezi devrimci örgütlenme gerekiyor.

Merkezi devrimci örgütlenme, okul tabanlı olmamalıdır. İşçi gençler de katılmalıdır. Tüm gençliğin, öğrenci, işçi, işsiz gençliğin sesi olmalıdır.

Statü temelinden kalkılmadığı, daha bilinçli bir kesimin gönüllü olarak girişeceği bir örgütlenme söz konusu olduğundan, bunun ölçütlerini daha yüksek koymak gerekir. Öğrenci birliği doğal üyelik gerekirken, burada yalnızca faşistin üye olmaması da yetmemeli, burjuvazinin devrimciler arasında sözcülüğünü artık en kör gözün bile görebileceği kadar adice yapanlar, örneğin TBKP'liler, Aydınlık'çılar da üye alınmamalıdır.

Bu örgütlenmede *devrimci* eğilimlere serbestçe demokratik çalışma ortamı verilmelidir. Hangisi kazanırsa o yönetir yollu çalışma hakim olmalıdır.

Bugün asıl sorun öğrenci derneğini tartışmak değildir. Asıl sorun merkezi devrimci gençlik örgütünü tartışmaktır. Bunun iki önemli koşulu olması gerekir:

a. Sınıf düşmanlarına katı bir tutum. Hem bu örgüte katılacak siyasal eğilimler açısından, hem de eylemleriyle burjuvaziye korku salacak bir örgütlenme olmalıdır.

b. Örgüt kararları uygulandığı sürece bu örgütlenme içerisinde devrimci eğilimlerin hiçbirinin tasfiye edilmemesi gerekir. Kendini yemeden, demokratik çalışma ortamı sağlanmalıdır.

Merkezi devrimci örgütlenmelerinin görevi, öğrenci derneklere yüklendikçe, derneklerin bunu kaldıramadığı görülüyor. Dernekler güdük kalıyor. Militan eylem isteyen öğrenci yığınlarıyla varolan şekliyle örgütlenmiş derneklerin arasındaki bosluk bunu doğrulamaktadır.

Eski Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF) ve Dev-Genç örgütlenmeleri de bu tür örgütlenmelerdi. Örneğin, FKF'nin içinde bütün akımlar vardı. Öğrenci dernekleri seçimlerine de FKF olarak girilirdi. FKF'nin üst örgütlenmesi ise okul temelli seçilmiyordu.

Bugün gençlikte depolitizasyon yoktur ama belli bir tıkanıklık vardır ve bunun anahtarı merkezi devrimci örgütlenmedir. Merkezi devrimci örgütlenme, gençliğin mücadelesinde bir ivme kazandıracaktır.

Devrimci gençler, savaş aracı örgütlerimizi kuralım!

Haydi, gençler öfkemizi eylemlerimizle herkese gösterelim!

İŞÇİNİN SESİ
Fabrikalardan makine sesinden
önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl:14, Sayı:367, 26 Aralık 1988
Tek büyük işçi sınıfı!
Tek silah illegal parti!
Tek yol devrim!

ÇEK - AL

Aşağıdaki yazı 1915 Mayıs ayının ikinci yarısıyla Haziran ayının ilk yarısı arasında yazılmış ve Eylül 1915'te Kommunist *dergisinin 1-2 sayılarında N.Lenin imzasıyla yayınlanmıştır. Kaynak,* Toplu Yapıtlar, *İngilizce basım, cilt 21, s.205-259'dur. Geçen sayımızda birinci bölümünü çek-al olarak verdiğimiz bu yazının, ikinci bölümünü de bu sayıda veriyoruz.*

İkinci Ent rnasyonal'in Ç"küşü II

İkinci Enternasyonal'in Çöküşü yazısını aynen çevirip, dizi olarak basıyoruz, çünkü bu yazı, çeşitli açılardan güncel önem taşımaktadır. Bir kez, yazı, bugünkü dünya komünist hareketinin çöküşünü iyi anlamamız için çok yararlıdır. İkincisi, yazının içinde devrimci durum kavramı geçmektedir. Türkiye'de buna yakında yine ihtiyacımız olacak. Üçüncüsü, yazıda illegal örgütlenmenin önemine ilişkin güzel bilgiler vardır. Dördüncüsü, geçtiğimiz sayılarda verdiğimiz "TKP'de Kavganın Tarihçesi"ni daha iyi anlamak açısından da bu yazı çok öğreticidir. II. Enternasyonal partileri nasıl Basel Manifestosu'ndan dön geri ettilerse, TKP'deki menşevikler de 1977 Konferansı kararlarına yüz çevirdiler. Beşincisi, yazı oportünizmin olgunlaşmasını, sosyal-şovenizme dönüşmesini çok güzel vererek, bugünkü TBKP'nin nasıl türediğini anlamamıza da yardım edecektir.

- III -

Ama İkinci Enternasyonal'in en seçkin temsilcisi ve liderlerinin sosyalizme ihanet etmeleri nasıl *olabilmiştir?* Bu soruyu ileride, bu ihanete "teorik" bir kılıf bulma denemelerini inceledikten sonra, ayrıntılarıyla ele alacağız. Plekhanov'un (ağırlığıyla İngiliz-Fransız şovenistlerinin, Hyndman ve yeni yandaşlarının görüşlerini tekrarlamaktadır) ve Kautsky'nin (çok daha "mahir" görüşler ileri sürmektedir) epey teorik görünümleriyle temsilcileri sayılabileceği, sosyal-şovenizmın ana teorilerini özellikleriyle belirlemeye çalışalım.

Bunların içinde belki de en ilkel olanı, "kim başlattı" teorisidir ve şöyle özetlenebilir: Saldırıya uğradık ve kendimizi savunuyoruz, proletaryanın çıkarları, Avrupa'da barışı bozanlara gerektiği gibi davranılmasını gerektirir. Bu, tüm hükümetlerin duyurularını ve dünyanın her tarafında burjuvazinin ve adi basınının çığlıklarını pişirip yeniden öne sürmekten başka birşey değildir. Plekhanov bu paspallaşmış kabalık numunesini bile "diyalektiğe" ikiyüzlüce başvurarak süslüyor: Somut durumu değerlendirebilmek için, diyor, önce kimin başlattığını ortaya çıkartmalı ve onu cezalandırmalıyız, bütün diğer sorunlar yeni bir durum ortaya çıkana kadar bekleyecektir. (Bakınız: Plekhanov'un broşürü, *Savaş*, Paris, 1914 ve Axelrod'un da *Golos*'un 86.ve 87. sayılarında tekrarladığı görüşler) Plekhanov, diyalektiği safsatayla değiştirme asil sporunda yeni bir rekor kırdı. Safsatacı ne "gerekçe" bulursa sarılır. Daha çok önceden, Hegel dünyada herşeyi kanıtlayacak "ge-

rekçe" bulunur diye doğru bir gözlemde bulunmuştu. Diyalektik, belli bir toplumsal olguyu gelişimi içinde çok yönlü bir biçimde araştırmayı ve dışsal ile görünümleri ana devindirici güce, üretici güçlerin gelişmesi ve sınıf savaşına indirgemeyi gerektirir. Plekhanov Alman Sosyal-Demokrat basınından bir alıntıyı çekip almış: Daha savaştan önce Almanlar kendileri Avusturya ile Almanya'nın savaşı "başlattığını" itiraf ettiler diyor, yaa, işte böyle. Rus sosyalistlerinin Galiçya'nın, Ermenistan'ın vb. fethi için Çarist planları defalarca teşhir ettiği gerçeğinden hiç bahsetmiyor. Hiç olmazsa şu son otuz yılın ekonomik ve diplomatik tarihini incelemek için en ufak bir çaba göstermiyor. Ki o tarih şimdi savaşta yeralan güçlerin *her iki* gurubunun da siyasetinin belkemiğinin sömürgeler ele geçirmek, yabancı ülekeleri yağmalamak, daha başarılı rakiplerini yerlerinden edip yıkıma uğratmak olduğunu kesin olarak doğrulamıştır.*

Savaş üzerine diyalektiğin ana tezine, Plekhanov'un burjuvaziye yaranabilmek için onca utanmazlıkla çarpıttığı şu teze göre "*savaş siyasetin sadece başka yöntemlerle (yani şiddetle) sürmesidir*". Savaş tarihi üzerine yazan yazarların en büyüklerinden olan ve düşünceleri Hegel'den etkilenmiş olan Clausewitz'in formülasyonu budur.** Ve Marks ve Engels'in de görüşü de daima *her* savaşı ilgili güçlerin - ve bu ülkelerdeki *çeşitli sınıfların* -siyasetinin *devamı* olarak görmekti.

Plekhanov'un kaba şovenizmi, Kautsky'nin daha mahir, ve iç bayıltıcı-uzlaşıcı şovenizmiyle tamamen aynı teorik bakışa dayanıyor. Kautsky tüm ülkelerden sosyalistlerin *kendi* kapitalistlerinin saflarına geçmelerini takdis ederken şu gerekçeleri kullanıyor:

"Anayurdunu korumak herkesin hakkı ve görevidir. Gerçek enternasyonalistlik, bu hakkın tüm ulusların sosyalistleri için, benim ulusumla savaş halinde olanlar da dahil, tanınmasından geçer." (Bakınız *Die Neue Zeit*, 2 Ekim 1914, ve aynı yazarın diğer yazıları.)

Bu eşi bulunmaz mantık sosyalizmin öyle bir yutturmacasıdır ki, buna verilecek en iyi yanıt bir tarafında II. Wilhelm ve II.Nikolas'ın, diğer tarafında Plekhanov ve Kautsky'nin resimleri olan bir madalya basmaktır. Gerçek enternasyonalistlik, Alman işçilerinin Fransız işçilerine ve Fransız işçilerinin de Alman işçilerine kurşun sıkmasına "anayurt savunması" adına hakvermemizi gerektirirmiş!

Nitekim Kautsky'nin mantığının teorik kalkış noktalarına daha yakından bakılırsa altında Clausewitz'in sekiz yıl kadar önce alaya aldığı fikrin ta kendisinin yattığı görülür. Yani, savaş çıktığında uluslar ve sınıflar arasında tarihsel olarak ortaya çıkmış tüm siyasal ilişkiler kalkar ve tamemen yeni bir durum doğar! "Sadece" saldıranlar ve kendilerini koruyanlar, "sadece" "anayurt düşmanlarının" defedilmesi vardır! Yeryüzü nüfusunun yarısından fazlasını oluşturan birçok ulusun egemen emperyalist uluslarca ezilmesi, yağmadan pay kapmak için bu ülkeler burjuvazileri arasındaki çekişme, kapitalistlerin işçi sınıfını bölme ve baskı altında tutma arzuları - bütün bunlar Plekhanov ve Kautsky'nin dağarcığından birden bire yokoldu, savaştan önce onyıllarca bu "siyasetleri" anlatmalarına rağmen.

Bu konuda Marks ve Engels'e sahte başvuruşlarla bu iki sosyal-şovenizm ağası artık konuyu kotarıyor: Plekhanov Prusya'nın 1813'teki ulusal savaşını anımsarken, Kautsky de pek bilge havalarda Marks'ın 1854-55, 1859 ve 1870-71 savaşlarında hangi tarafın kazanmasının (yani hangi burjuvazinin kazanmasının) daha yeğlenebilir olduğu sorusunu ele aldığını, 1876-77 ve 1897 savaşlarında da Marksistler'in aynı şeyi yaptığını ileri sürüyor. Safsatacılar her zaman, içinde bulunulan durumla ilke olarak ilgisi olmayan olayları örnek göstermeyi alışkanlık edinmişlerdir. Değindikleri geçmiş savaşlar burjuvazinin uzun yıllar almış ulusal hareketlerinin, yabancı boyunduruğa ve mutlak yönetime (Türk ya da Rus) karşı "siyasetlerinin devamı"ydılar. O zamanlar tek soru şuydu: Hangi

Sosyal şovenizmin bir "Marksist" teorisi daha var, o da şöyle gider: Sosyalizm kapitalizmin hızla gelişmesine dayanır, benim ülkemde kapitalizmin gelişmesi ve böylelikle orada sosyalizmin de gelmesi onun zafere ulaşmasıyla hızlanacaktır, ülkemin yenilgisi onun ekonomik gelişmesini ve böylelikle sosyalizmin gelmesini de geciktirecektir.

burjuvazinin kazanması tercih edilmelidir? Bu tür savaşlarda Marksistler *önceden* halkı *coşturabilir*, ulusal nefret *körüklenebilir*. Marks'ın 1848'de ve daha sonra Rusya'ya karşı savaş çağrısı yaptığı gibi, Engels'in 1859'da ezenlere — III.Napolyon ve Rus Çarlığı'na — karşı Alman ulusal nefretini körüklediği gibi.***

Feodalizm ve mutlak yönetimle savaşım "siyasetinin devamı"nı, özgürlük savaşımı veren burjuvazinin siyasetini — köhnemiş, emperyalist bir burjuvazinin, yani tüm dünyayı yağmalamış, feodal toprakbeyleri ile bağlaşıklık içerisinde proletaryayı bastırmaya girişen gerici bir burjuvazinin "siyasetinin devamı" ile karşılaştırmak kireç ile yoğurdu karşılaştırmak olur. Robespierre, Garibaldi ve Zhelyabov gibi "burjuvazinin temsilcileri"ni Millerand, Salandra ve Guckhov gibi "burjuvazinin temsilcileri" ile karşılaştırmak gibi birşey. Kendi burjuva "anayurtlar"ı adına öne çıkmakta tarihsel hakları olan ve feodalizme karşı savaşımda yeni ulusların onlarca milyon haklarını uygar bir yaşama yürüten yüce burjuva devrimcilerine en derin bir saygıyı duymadan Marksist olunamaz. Alman emperyalistlerinin Belçika'yı boğazlamasından, ya da İngiltere, Fransa, Rusya ve İtalya emperyalistlerinin Avusturya ve Türkiye'yi yağmalama anlaşmasından "anayurt savunması" olarak söz eden Plekhanov ve Kautsky'nin safsatacılığına nefret duymadan da Marksist olunamaz.

Sosyal-şovenizmin bir "Marksist" teorisi daha var, o da şöyle gider: Sosyalizm kapitalizmin hızla gelişmesine dayanır, benim ülkemde kapitalizmin gelişmesi ve böylelikle orada sosyalizmin de gelmesi onun zafere ulaşmasıyla hızlanacaktır, ülkemin yenilgisi onun ekonomik gelişmesini ve böylelikle sosyalizmin gelmesini de geciktirecektir. Rusya'da bu Struvist teori Plekhanov tarafından, Almanlar arasında da Lensch ve diğerleri tarafından geliştirilmiştir. Kautsky bu kaba teoriye — açık açık savunan Lensch'e ve üstü örtülü savunan Cunow'a — karşı çıkıyor. Ama aslında tek amacı tüm ülkelerin sosyal-şovenistlerini daha ince daha ikiyüzlü bir teori temelinde uzlaştırmaktır.

Bu kaba teori üzerinde fazlaca durmamıza gerek yok. Struve'nin *Eleştirisel Notlar*'ı 1894'de çıktı ve şu son yirmi yılda Rus Sosyal-Demokratları, aydınlanmış Rus burjuvalarının fikirlerini öne sürmeyi ve özlemlerini savunmayı devrimci içeriği *boşaltılmış* bir "Marksizm" örtüsü altında yapma alışkanlığıyla iyice tanıştılar. Struvizm yalnızca Rus değil, yakın olayların da açıkça kanıtladığı gibi, burjuva teorisyenlerinin Marksizm'i "şefkatli" boğazlamak, onu kucaklayarak dağıtmak, Marksizm'in "ajitasyonel", "demagojik", "Blankist-ütopyacı" yanları *hariç* "tüm" "gerçekten bilimsel" yanları ve öğelerinin sahte bir kabulüyle onu öldürmek için uluslararası bir çabasıdır. Diğer bir deyişle Marksizm'den, reformlar için savaşım, (proletarya diktatörlüksüz) sınıf savaşı, "sosyalist ereklerin" "geneliyle" tanınması ve kapitalizmin yerine "yeni bir düzen"in geçirilmesi de dahil, liberal burjuvazinin kabul edebileceği herşeyi alıyorlar. Marksizmin "sadece" canlı özünü, onun 'sadece" devrimci içeriğini atıyorlar.

Marksizm proletarya hareketinin kurtuluş teorisidir. O zaman çok açıktır ki sınıf bilinçli işçiler Marksizm'in yerine herhangi bir biçimde Struvizm'in konmasına karşı en büyük duyarlılığı göstermelidirler. Bu süreçte itici etmenler çok çeşitli ve çok yönlüdür. Biz yalnızca üç etmeni belirtelim: 1) Bilimin gelişmesi Marks'ın doğruluğunu kanıtlayan yeni bir sürü malzeme sağlıyor. Bu durum ona karşı ikiyüzlülükle savaşmayı gerektiriyor — Marksizm'in ilkelerine açıktan karşı çıkmayıp Marksizm'i kabul ediyor görünmek, bir yandan da safsatacı onu hadım edip burjuvaziye zararı dokunmayacak bir kutsal "ikona"ya çevirmek. 2) Sosyal-Demokrat partiler arasında oportünizmin gelişmesi Marksizm'in böyle elden geçirilmesine zemin sağlıyor ve onu oportünizme her türlü ödünü doğrulayacak biçimde ayarlıyor. 3) Emperyalizm çağı, dünyanın, öteki tüm ulusları ezen ayrıcalıklı "büyük" uluslar arasında paylaşıldığı bir çağdır. Bu ayrıcalıklar ve ezgilere dayalı ganimetin kırıntıları, şüphesiz küçük burjuvazinin belli kesimlerinin ve işçi sınıfı aristokratları ve bürokrasisinin payına düşmektedir. Proletarya ve emekçi yığınların küçük bir azınlığını oluşturan bu tabakalar "Struvizm"e meylediyorlar. Çünkü bu onlara *tüm* ulusların ezilen halklarına karşı "kendi" ulusal burjuvazileriyle bağlaşıklıklarını haklı göstermenin anahtarını uzatıyor. İlerde bu konuyu, Enternasyonal'in çöküşünün nedenleriyle birlikte ele alma olanağımız olacak.

- IV -

Sosyal-şovenizmin en ince teorisi, bilimsel ve enternasyonal görünebil-

Struvizm yalnızca Rus değil, yakın olayların da açıkça kanıtladığı gibi, burjuva teorisyenlerinin Marksizmi "şefkatle" boğazlamak, onu kucaklayarak dağıtmak, Marksizmin "ajitasyonel", "demagojik", "Blankist-ütopyacı" yanları *hariç* "tüm" "gerçekten bilimsel" yanları ve öğelerinin sahte bir kabulüyle onu öldürmek için uluslararası bir çabasıdır.

mesi için en ustalıkla bezenmiş olanı, Kautsky'nin ileri sürdüğü "ultra-emperyalizm" teorisidir. Bu teorinin en berrak, en kesin ve en taze anlatımı, yazarın kendi sözleriyle, şöyle:

"İngiltere'de Korumacı hareketin düzeyinin azalması, Amerika'da gümrük tarifelerinin düşürülmesi, silahsızlanma yönünde bir eğilim, savaştan hemen önceki yıllarda Fransa ve Almanya'nın sermaye ihracında hızlı düşüş, son olarak da, finans sermayenin çeşitli odaklarının enternasyonal olarak örgü gibi içiçe geçişinde artış -bütün bunlar beni, acaba ulusal finans sermayenin karşılıklı çekişmelerinin yerine dünyanın enternasyonal olarak bütünleşmiş finans kapital tarafından ortaklaşa sömürülmesini geçirecek bir yeni, ultra-emperyalist siyaset

bugünkü emperyalist siyasetin yerini alamaz mı diye düşünmeye sevketti. Kapitalizmin böyle bir yeni evresi en azından tasarlanabilir birşey. Gerçekleştirilebilir mi? Bu soruyu yanıtlayabilmemiz için henüz yeterli kanıt yok..." *(Die Neue Zeit,* Sayı 5, Nisan 30, 1915, s.144)

"Bugünkü savaşın gidişi ve sonucu bu konuda belirleyici olabilir. Finans kapitalistler arasında son derece ulusal nefret de körükleyerek, silahlanma yarışını yoğunlaştırarak ve ikinci bir dünya savaşını kaçınılmazlaştırarak ultra-emperyalizmin zayıf sürgünlerini büsbütün ezebilir. Böyle olursa, benim önceden gördüğüm ve *İktidar Yolu* broşürümde formüle ettiğim şey korkunç boyutlarda gerçekleşecek, sınıf karşıtlıkları iyice keskinleşecek ve kapitalizmin manevi çöküntüsü (kullandığı sözcükle 'işini batırması', *Abwirtschaftung,* iflası) gelecektir... (Bu özenti sözcükle Kautsky'nin sadece 'proletarya ile finans kapital arasındaki tabakanın', yani, 'aydınlar, küçük burjuvalar, hatta küçük kapitalistlerin', kapitalizme duyduğu 'nefreti' kastettiğini belirtmek gerek.) Ama savaş başka türlü de sonuçlanabilir. Ultra-emperyalizmin zayıf sürgünlerinin güçlenmesine yolaçabilir... Dersleri (buraya dikkat!) barış koşullarında uzunca süre beklememizi gerektirecek gelişmeleri çabuklaştırabilir. Eğer buna, uluslar arasında anlaşmaya, silahsızlanma ve kalıcı bir barışa çıkarsa, o zaman savaştan önce kapitalizmin büyüyen manevi çöküntüsüne yolaçan nedenlerin en ağırı ortadan kalkacaktır". Yeni evre elbette proletaryaya "yeni bahtsızlıklar", "belki de daha kötü şeyler" getirecektir, ama "bir süre için" "ultra-emperyalizm" "kapitalizm çerçevesinde yepyeni umut ve beklentiler çağı yaratabilecektir." (s.145)

Diğer bir deyişle, Marksizmden, reformlar için savaşım, (proletarya diktatörlüksüz) sınıf savaşı, "sosyalist ereklerin" "geneliyle" tanınması ve kapitalizmin yerine "yeni bir düzen"in geçirilmesi de dahil, liberal burjuvazinin kabul edebileceği herşeyi alıyorlar. Marksizmin "sadece" canlı özünü, onun "sadece" devrimci içeriğini atıyorlar.

Bu "teoriden" sosyal-şovenizme nasıl fetva çıkartılıyor?

Bir "teorisyen" için oldukça tuhaf bir biçimde, aynen şöyle:

Almanya'da sol Sosyal-Demokratlar emperyalizm ve ondan kaynaklanan savaşlar bir raslantı değil, finans kapitalin egemenliğini getirmiş olan, kapitalizmin kaçınılmaz ürünüdür. O halde devrimci yığın savaşımına geçilmelidir, çünkü görece barışcıl gelişme dönemi sona ermiştir diyorlar. "Sağ" Sosyal-Demokratlar utanmadan haykırıyorlar: Madem emperyalizm "zorunludur", biz de emperyalist olmalıyız. Kautsky, "orta" rolünde, bu iki görüşü uzlaştırmaya uğraşıyor.

Ulusal Devlet, Emperyalist Devlet ve Devletler Birliği adlı broşüründe (Nüremberg, 1915), "aşırı sollar," sosyalizmi kaçınılmaz olan emperyalizmin karşısına koyuyorlar. Yani, "yalnızca kapitalist egemenliğin her biçimine karşı yarım yüzyıldır sürdürdüğümüz sosyalizm propagandasını değil, sosyalizmin hemen gerçekleştirilmesinide. Bu çok radikal görünüyor ama yalnızca sosyalizmin hemen pratik olarak gerçekleştirilebileceğine *inanmayan herkesi* emperyalizmin kampına *itmeye* hizmet edebilir" (s.17, italikler Lenin'in).

Sosyalizmin hemen gerçekleştirilmesiden sözederken Kautsky kıvırtmaya başvuruyor, çünkü Almanya'da, özellikle askeri sansür altında, devrimci eylemden konuşulamayacağı gerçeğini sömürüyor. Kautsky çok iyi biliyor ki sol kanat, Parti'nin *hemen* devrimci eylem lehinde ve buna hazırlık olarak propaganda yapmasını istiyor, "sosyalizmin hemen pratik olarak gerçekleştirilmesini" değil.

Emperyalizmin zorunluluğundan sol kanat devrimci eylemin zorunluluğunu çıkartıyor. "Ultra-emperyalizm teorisi" ise Kautsky'nin *oportünistleri temize çıkartmasına,* bunların sanki burjuvazinin yanına geçmeyip de sadece sosyalizmin hemen gelebileceğine "inanmadıkları" havası yaratabilmesine hizmet ediyor, silahsızlanma ve kalıcı barışlı bir yeni "çağın" müjdesini bekliyor. Bu teori şu demektir ve *yalnızca* şu demek olabilir: Kautsky, kapitalizmin *yeni* barışcıl bir çağı için *umudu,* oportünistlerin ve resmi Sosyal-Demokrat partilerin burjuvaziye yapışıklığını ve bunların *içinde bulunduğumuz fırtınalı çağda* devrimci,yani proleter, taktikleri hem de Basel kararının vakur duyurularına rağmen reddetmelerini temize çıkartmak amacıyla sömürüyor!

Aynı zamanda Kautsky bu yeni evrenin belli durum ve koşulların sonucu olduğunu ve zorunlu olduğunu söylemiyor. Tam tersine, oldukça açık sözlerle bu yeni evrenin *"gerçekleşebilir"* olup olmadığına henüz karar bile veremediğini söylüyor. Gerçekten, Kautsky'nin belirttiği, yeni evreye ilişkin "eğilimlere" bakın. Yazarın ekonomik verilerin arasında "silahsızlanma yönünde eğilim"i katması şaşılacak birşey! Bu şu demektir, saf hoyratca gevezelik ve boş hevesler ardında, Kautsky çelişkilerin yatıştırılması teorisiyle hiç de bağdaşmayan su götürmez gerçeklerden saklanmaya çalışıyor. Kautsky'nin "ultra-emperyalizmi" — bu kavram aslında hiç de yazarın demek istediğini anlatamıyor — kapitalizmin çelişkilerinin müthiş bir *yatıştırılmasını* taşır. İngiltere ve Amerika'da korumacılık azalıyor deniyor. Nerede şu yeni çağın en ufak bir belirtisi? Aşırı korumacılık şimdi Amerika'da azalmaktadır ama korumacılık durmaktadır, tıpkı İngiltere yararına ayrıcalıkların, kayırıcı tarifelerin o ülkenin sömürgelerinde durduğu gibi. Kapitalizmin önceki ve "barışcıl" döneminden bugünkü emperyalist dönemine geçişin hangi temelde yükseldiğini durup bir anımsayalım: Serbest rekabet yerini tekelci kapitalist işletmeler birliklerine bırakmıştır ve dünya paylaşılmıştır. Bu gerçeklerin (ve etmenlerin) her ikisi de açıktır ki dünya ölçüsünde önem taşımaktadır. Serbest değişim ve barış içinde rekabet, kapital bir engellemeyle karşılaşmadan sömürgelerini genişletebilecek ve Afrika vb.'de henüz yerleşilmemiş topraklar ele geçirebilecek konumda olduğu sürece ve sermayenin merkezileşmesi henüz zayıfken ve tekelci kuruluşlar, yani *endüstrinin bir dalını* baştan başa egemenliğine alabilecek boyutta kuruluşlar, henüz ortada yokken olanaklı ve zorunluydu. Böyle tekelci kuruluşarın ortaya çıkışı ve boy atmaları (bu süreç İngiltere ve Amerika'da durdurulabilmiş midir? Savaşın bunu hızlandırıp yoğunlaştırdığını Kautsky bile inkar etmeye cesaret edemez) eski günlerin serbest rekabetini *olanaksız* kıldı. Dünyanın paylaşılmış olmasının kapitalistleri barış içinde yayılmaktan sömürgeler ve etki alanlarının *yeniden paylaşımı* için silahlı savaşıma geçmeye zorlaması, altındaki zemini oydu. İki ülkede korumacılığın *azalmasının* bu açıdan birşey değiştirebileceğini düşünmek gülünçtür.

İki ülkenin sermaye ihracının birkaç yıl içerisinde düşmesini de inceleyelim. 1912'de bu iki ülkenin, Harms'ın istatistiklerine göre, Fransa ve Almanya'nın herbirinin 35.000 milyon mark kadar (17.000 milyon ruble kadar) dış yatırımı vardı. İngiltere'nin ise tek başına bu miktarın iki katı kadar dış yatırımı vardı.**** Sermaye ihracında artış kapitalizm altında hiçbir zaman iniş çıkışsız ilerlememiştir, ne de ilerleyebilirdi. Kautsky, sermaye birikiminin düştüğünü, ya da iç pazar kapasitesinin, diyelim ki yığınların yaşam koşullarında büyük bir ilerleme yoluyla, önemli bir değişikliğe uğradığını ileri sürmeye de cesaret etmiyor. Bu koşullarda, iki ülkenin sermaye ihracının birkaç yıl boyunca düşüş göstermesi yeni bir çağın geldiğine işaret etmez.

Marksizm proletarya hareketinin kurtuluş teorisidir... Sınıf bilinçli işçiler Marksizmin yerine herhangi bir biçimde Struvizmin konmasına karşı en büyük duyarlığı göstermelidirler... Marksizm "çıkarları", günlük yaşamın milyonlarca olgusunda ifade bulan sınıf karşıtlıkları ve sınıf savaşı ışığında ele alır. Küçük burjuvazi karşıtlıkların yatıştırılmasını geveler ve bunun rüyasıyla yaşar, bunların azdırılmasının "zararlı sonuçlara" yolaçtığını "iddia eder".

Yalnızca "finans kapital odaklarının uluslararasılaşması sarmaşması" gerçekten genel ve şüphe götürmez tek eğilimdir. Hem de yalnızca son birkaç yılda ve iki ülkede değil, kapitalist dünyanın bütünü ölçüsünde. Peki ama bu eğilim neden şimdiye dek görüldüğü gibi silahlanmaya değil de silahsızlanma yönünde bir uğraşa kaynak oluştursun? Dünya çapında tanınmış top (ve silah) yapımcılarından birini, örneğin Armstrong'u ele alın. İngiliz *Ekonomist* dergisi (Mayıs 1, 1915) bu firmanın *kârlarının* 1905/6'da 606.000 sterlinken (6.000.000 ruble kadar) 1938'de 856.000 sterline, 1914'-de de 940.000 sterline (9.000.000 *ruble*) yükseldiğini gösteren rakamlar yayınladı. Bu noktada finans kapitalin sarmaşmışlığı çok çarpıcıdır ve artış içindedir. Alman kapitalistlerinin İngiliz firmalarında "hisse payları" var. İngiliz firmaları Avusturya için denizaltılar inşa ediyor, vb. Sermaye, dünya ölçeğinde birbirine kenetlenmiş, silahlanma ve savaş üzerinden cebini şıkırdatıyor. Tekil devletlerden sermayelerin uluslararası ölçekte biraraya gelip kenetlenmesinin zorunlu olarak silahsızlanma yönünde bir ekonomik eğilim yaratacağını düşünmek, gerçekte, sınıf çelişkilerinin yumuşatılmasının bir amaca yönelik hoyratça beklentisini, bu çelişkilerin yürümekte olan yoğunlaşmasının yerine koymak demektir.

- V -

Kautsky savaşın "derslerinden" tamamen hoyrat bir ruhla bahsediyor, bu dersleri savaşın yarattığı acılar karşısında ahlaki tiksinti çerçevesinde yansıtıyor. Örneğin *Ulusal Devlet,* vb. broşüründe koyuş şekli şöyle:

> "Evrensel barış ve silahsızlanmaya büyük ilgi duyan nüfus katmanlarının varlığı kuşkusuz ve kanıt gerekmeksizin açıktır. Küçük burjuvazi ve köylüler, hatta pekçok kapitalist ve aydın, emperyalizme, bu katmanların savaş ve silahlanmadan gördüğü zarardan daha ağır basan herhangi bir çıkarla bağlı değildirler" (s. 21).

Bunlar 1915'de yazıldı! Veriler küçük burjuvazi ve "aydınlara" dek bütün mülk sahibi sınıfların *topyekün* emperyalistlere katıldıklarını göstermektedir, Kautsky ise Chekhov'un atkılı adam öyküsündeki suya sabuna dokunmaz adam gibi, olağanüstü iki dirhem bir çekirdek havada ve ağıza bal veren sözlerle verilere sırt çeviriyor. Küçük burjuvazinin çıkarlarını onların *uygulamalarıyla* değil, bazı

küçük burjuvaların *sözleriyle* değerlendiriyor, yapılanlar bu tür sözleri her adımda yalanlamasına karşın. Aynen burjuvazinin genel "çıkarlarını", onların yaptıklarıyla değil de, bugünkü sistemin Hristiyanlık ideallerıyle dolup taştığını ilan eden burjuva din adamlarının müşfik söylevleriyle değerlendirmek gibi yani. Kautsky Marksizm'i içeriğini tamamen boşaltarak uyguluyor. Öyle ki, geriye yalnızca kulağa hoş gelsin diye söylenmiş bir "çıkarlar" sözcüğü kalıyor, o da bir tür doğa ötesi, öbür dünyalık anlamda, çünkü gerçek ekonomiyi değil sofuca kamu yararı arzulamayı anlatıyor.

Marksizm "çıkarları", günlük yaşamın milyonlarca olgusunda ifade bulan sınıf karşıtlıkları ve sınıf savaşı ışığında ele alır. Küçük burjuvazi karşıtlıkların yatıştırılmasını geveler ve bunun rüyasıyla yaşar, bunların azdırılmasının "zararlı sonuçlara" yolaçtığını "iddia eder". Emperyalizm mülk sahibi sınıfların tüm tabakalarının finans kapitalin denetimi altına girmesi ve dünyanın, çoğu şu anda savaşa girmiş olan beş altı "Büyük"

Emperyalizm çağı, dünyanın, öteki tüm ulusları ezen ayrıcalıklı "büyük" uluslar arasında paylaşıldığı bir çağdır. Bu ayrıcalıklar ve ezgilere dayalı ganimetin kırıntıları, şüphesiz küçük burjuvazinin belli kesimlerinin ve işçi sınıfı aristokratları ve bürokrasisinin payına düşmektedir. Proletarya ve emekçi yığınların küçük bir azınlığını oluşturan bu tabakalar "Struvizm"e meylediyorlar. Çünkü bu onlara *tüm* ulusların ezilen halklarına karşı "kendi" ulusal burjuvazileriyle bağlaşıklıklarını haklı göstermenin anahtarını uzatıyor.

Güç arasında paylaşımı demektir. Dünyanın Büyük Güçler arasında paylaşımı, bunların tüm mülk sahibi sınıflarının sömürge ve etki alanları edinme, başka ulusları ezme ve "Büyük" Güç ve ezen ulus olmaktan gelen parlak konumlar ve ayrıcalıklar elde etmekle *ilgilendiklerini* gösterir.*****

Yaşam, sorunsuz gelişen ve giderek yeni ülkelere yayılan, nispeten sakin, uygar ve barışçıl bir kapitalizm koşullarında gidebileceği eski yoldan *yürümüyor.* Yeni bir çağ gelmiştir. Finans kapital bir başka ülkeyi Büyük Güçler arasından *atmaya bakar* ve tümüyle atacaktır, onu sömürgeleri ve etki alanlarından yoksun bırakacaktır (İngiltere ile savaş tutan Almanya'nın tehdit ettiği gibi) ve küçük burjuvaziyi egemen-ulus ayrıcalıklarından ve yan gelirlerinden yoksun bırakacaktır. Savaş bunu kanıtladı. Bu, sınıf karşıtlıklarının azmasının *sonucudur* ve böyle olduğunu *İktidar Yolu* broşürüyle Kautsky dahil herkes kabul etmektedir.

Şimdi Büyük-Güç ayrıcalıkları için silahlı çatışma bir gerçek haline geldiğinde Kautsky kapitalistler ve küçük burjuvaları savaşın çekilmezliğine ve silahsızlanmanın yararlılığına inanmaya *ikna etmek* istiyor. Aynen mimberde konuşan Hristiyan din adamlarının kapitalistleri yanındaki insanı sevmenin Tanrı emri olup aynı zamanda da uygarlığın manevi özlemi ve ahlak töresi olduğuna inanmaya ikna edişi gibi ve ayni etkiyle. Kautsky'nin "ultra-emperyalizm" yönünde bir ekonomik eğilim dediği şey para erbabından kötülük yapmaktan kaçınmalarını isteyen küçük burjuva bir *yalvarıştır.*

Ya sermaye ihracı? *Ama* sömürgelerden çok, Amerika Birleşik Devletleri gibi bağımsız ülkelere sermaye ihraç edilmektedir. Sömürgelerin ele geçirilmesi? *Ama* zaten hepsi ele geçirilmiş ve hemen hepsi kurtuluşu için uğraşıyor. "Hindistan İngiltere'nin mülkü olmaktan çıkabilir, ama bu imparatorluk bir daha bir bütün olarak yabancı bir gücün buyruğuna giremez" (adı geçen broşürün 49. sayfasından). "Endüstrileşmiş kapitalist ülkelerden herhangi birinin ham maddelerde öteki ülkelerden bağımsız olabilmesine yeterli bir sömürge imparatorluğu edinmek için her çabası, öteki kapitalist ülkelerin onun karşısında birleşmesine neden olacak ve onu bu amacına yakınlaşamadan yıpratıcı bitmez tükenmez savaşlara, iflasa en emin yola sürükleyecektir" (s. 72-73).

Bu, para erbabını emperyalizmden vazgeçmeye ikna etmeye çalışan hoyratça bir çaba değil midir? Kapitalistleri iflasla korkutmaya çalışmak, bu yoldan nice servetler kaybedilmiş olduğu için Borsa'da hisselere oynamamayı salık vermek gibi birşey olur. Kapital bir rakip kapitalistin ya da bir rakip ulusun iflasından *kazançlı çıkar,* çünkü bu yoldan sermaye daha yoğunlaşmış olur. Öyleyse ekonomik rekabet, yani rakibi ekonomik araçlarla iflasa zorlama, ne denli hırslı ve "göğüs göğüse" olursa, kapitalistler rakiplerini o yöne itmek için devreye *askersel* basıncı katmaya o denli yanıp tutuşurlar. Sermaye ihraç etmenin sömürgeler ya da Türkiye gibi bağımlı devletlere olduğu denli kazançlı olduğu ülke sayısı azaldıkça — *böyle* durumlarda para erbabı örneğin Amerika Birleşik Devletleri gibi özgür, bağımsız ve uygar bir ülkeye yapılan sermaye ihracına kıyasla üç kat kâr çıkarttığından ötürü — Türkiye, Çin, vb.'yi kimin denetim altına alacağı ve bunların paylaşımı için savaşım o denli *kızışır.* Ekonomi teorisinin finans kapital ve emperyalizm dönemine ilişkin olarak gösterdiği budur. Verilerin gösterdiği budur. Fakat Kautsky herşeyi bayatlamış küçük burjuva bir "değer yargısına" çeviriyor: Türkiye'nin paylaşımı ya da Hindistan'a el koyma uğruna kendini kızıştırmaya ve hele savaşa girmeye hiç değmez, çünkü nasıl olsa bunları uzun süre elde tutmanın olanağı yoktur, üstelik kapitalizmi barışçıl yoldan geliştirmek daha iyi olur... Halbuki ücretleri artırarak kapitalizmi geliştirmek ve iç pazarı genişletmek daha da iyi olurdu. Bu, oldukça "akla uygun" birşeydir ve din adamı için para erbabına vaaz vermeye çok yatkın bir konudur... Hayırsever Kautsky Alman para babalarını İngiltere ile sömürgeler için savaş etmeye değmeyeceğine, çünkü nasıl olsa bu sömürgelerin kısa bir süre sonra kurtuluşlarını elde edeceklerine ikna etmeyi neredeyse başardı!

* İngiliz pasifistlerinden, sosyalistlik taslamaya itirazı olmayan Brailsford'un *Çelik ve Altın Savaşı* adlı kitabı çok öğreticidir. (Londra, 1914. Mart 1914 tarihlidir!) Yazar, ulusal problemlerin artık geri plana kaydığını, bunların çözümlenmiş olduğunu (s.35), bugün sorunun bu olmadığını, "günümüzde diplomasinin tipik sorununun" (s.36) Bağdat demiryolu, bunun için ray yapımı ihaleleri, Fas'taki madenler ve benzerleri olduğunu pek açık kavramaktadır. Yazar doğru bir değerlendirmeyle, Fransız yurtseverleri ve İngiliz emperyalistlerinin, Caillaux'nun sömürgeler üzerinde etki alanlarının paylaşımı ve Alman menkul değerlerinin Paris Borsası'nda pazarlanabilmesi için sözleşme temelinde Almanya'yla anlaşmaya varma (1911 ve 1913'de) denemelerine karşı savaşmış olmalarını, "Avrupa diplomasisinin yakın tarihinde en öğretici olaylardan" biri olarak görüyor. *İngiliz* ve *Fransız* burjuvazileri böyle bir sözleşmeyi *çıkmaza soktu* (s.38-40). Emperyalizmin gayesi daha zayıf ülkelere sermaye ihracıdır (s.74). İngiltere'de, bu tür sermayeden gelme kârlar 1899'da 90.000.000 ile 100.000.000 sterlin arasındaydı (kaynak, Giffen) ve 1909'da da 140.000.000 sterlindi (kaynak, Paish). Yakında yaptığı bir konuşmada Lloyd George'un bunu 200.000.000 sterlin, yani neredeyse 2.000 milyon ruble olarak hesapladığını da ekleyelim. İğrenç dolap çevirmeler ve üst düzeyden Türkler'e rüşvet yedirme, İngiliz aristokrasisinin yeni yetme çocuklarını Hindistan ve Mısır'da ense yapılacak işlere yerleştirme, ana özellikler işte bunlar (s.85-87). Küçük bir azınlık, silahlanma ve savaşlardan çıkar sağlamaktadır, Ancak bu azınlık "toplum" ve yatırımcıları arkasına almışken, barış taraftarlarının ardında birlikten yoksun bir kitle vardır (s.93). Bugün barış ve silahsızlanmadan dem vuran bir pasifist, yarın savaş mütahitlerine tamamen bağlı bir partinin üyesi olarak karşımıza çıkmaktadır (s.161). Eğer Üçlü Anlaşma galip gelirse Fas'ı kapacak ve İran'ı paylaşacak, eğer Üçlü Bağlaşma galip gelirse Trablusu alacak, Bosna üzerindeki egemenliğini sağlamlaştıracak ve Türkiye'yi kendine bağlayacak (s.167). Mart 1906'da Londra ve Paris Rusya'ya milyarlar sağlayarak Çarlığın özgürlük hareketini bastırmasına yardım etti, bugün İngiltere Rusya'nın İran'ı boğmasına yardım sağlıyor (s.229). Balkan Savaşı'nı Rusya kışkırttı (s.330).

Bu söylenenlerde yeni birşey yok, değil mi? Bunlar herkesin bildiği ve dünyanın her tarafında Sosyal-Demokrat gazetelerin binlerce defa tekrarladığı şeyler. Savaşın arifesinde, bir İngiliz burjuvası bunları olabildiğince açık olarak gösterebiliyor. Bu basit ve heryerde herkesin bildiği veriler karşısında, Plekhanov ve Petrosov'un öne sürdüğü Almanya'nın suçluluğu teorileri, ve Kautsky'nin silahsızlanma ve kalıcı barışın kapitalizm altında "başarı şansı" teorisi amma ipe sapa gelmez saçmalık, amma halinden memnun ikiyüzlülük, amma kıvrak yalan.

** Karl von Clausewitz, *Vom Kriege,* Werke, I.Bd., S.28. Cf.III. Bd., S.139-40: "Herkes savaşların hükümetler ve uluslar arasındaki ilişkilerden kaynaklandığını bilir. Ama yüzeyden bakıldığında sanki savaşın başlamasıyla bu ilişkiler bitmiş de yerine kendi yasalarını izleyen yepyeni bir durum gelmiş gibi tasarlanır. Biz, tam tersine, savaşın, siyasal ilişkilerin araya başka yöntemlerin girmesiyle sürmesinden başka birşey olmadığını söylüyoruz."

*** *Jizn*'de (Sosyalist-Devrimci Parti'nin 1915-16'da çıkarttığı gazete-*I.S.*) Bay Gardenin, Marks'ın 1848'de aldığı tutumu, karşı-devrimciliklerini somut olarak göstermiş olan Avrupa uluslarına, yani "Slavlar ve özellikle Ruslar'a" karşı devrimci savaş tutumunu "devrimci şovenizm" — lakin şovenizm — olarak yaftalıyor. Marks'a bu çıkışma yine bu Sosyalist-Devrimci'nin oportünizmini (ya da -doğrusunu söylemek gerekirse *ve* rabıtasızlığını) gösteriyor. Biz Marksistler *karşı-devrimci* uluslara karşı daima *devrimci* savaştan yana olduk ve yanayız. Örneğin, sosyalizm 1920'de Amerika ya da Avrupa'da *utkuya ulaşmış* olsun ve diyelim ki Japonya ve Çin *bunun üzerine* önce diplomatik de olsa — üzerimize Bismarck'larını sürseler biz kesinlikle bunlara karşı ofensif devrimci savaştan *yana oluruz.* Size bu tuhaf mı geliyor Bay Gardenin? Ne yapalım, sizinki de Ropshin türü devrimcilik!

**** Bakınız, Bernhard Harms, *Probleme der Weltwirtschaft,* Jena, 1912; George Paish, "Büyük Britanya'nın Sömürgelerde, vb. Sermaye Yatırımları", *Journal of the Royal Statistical Society,* C.LXXIV, 1910/11, s.167'de; Lloyd George, 1915 başlarında bir söylevinde, dışarıya yatırılmış İngiltere sermayesini 4.000.000.000 sterlin olarak tahmin etti, yani 80.000.000.000 mark kadar.

***** E. Schultze, devlet ve belediye borçlanmaları, ticaret ve yapım anonim şirketlerinin ipotek ve hisseleri, vb. dahil olmak üzere dünyada toplam menkul değerlerin 1915'e gelindiğinde 732.000 milyon franga ulaştığını belirtiyor. Bu toplam içerisinde, Britanya'nın payı 130.000 milyon frank, ABD'nin 115.000 milyon, Fransa'nın 100.000 milyon ve Almanya'nın 75.000 milyondu. Yani bu dört Büyük Güç'ün payları, 420.000 milyon frankla, yarıdan fazlaydı. Başka ulusları ezerek ve yağmalayarak onları kat kat aşmış bu önde gelen Büyük Güçler'e akan üstünlük ve ayrıcalıkları buradan çıkartabilirsiniz. (Dr. Ernst Schultze, *Finanz-Archiv*'in 32. yıllığında *Das französische Kapital in Russland* yazısı, Berlin, 1915, s. 127). Bir Büyük Güç'ün "anayurt savunmasından" anladığı, yabancı ülkelerin yağmalanmasına katılma hakkını savunmaktır. Herkes bilir ki, Rusya'da kapitalist emperyalizm askersel-feodal emperyalizmden daha zayıftır.

(Devam edecek)

Bu kavgada geri dönenler olacağını biliyoruz

Eskiden yoldaştık, şimdi ise düşünülmeyecek kadar uzaklaştık

İçimizde parazitlik yapan kimselerin kaçmasına bilseniz ne kadar seviniyoruz. Neden mi? Nedeni açıktır. Gerçek yoldaşlarımızla, yarın kavgada bizi terk etmeyecek, "dönen dönsün, ben dönmezem yolumdan" diyen yoldaşlarla sırt sırta kalıyoruz da onun için!

Kadir Budak

Bizler kendimize "devrimciyiz" diyebiliyorsak, devrimciliğin şartlarını, ilkelerini bilmemiz ve uygulamamız gerekir. Sosyal demokrat partilerde oturan bazı insanlar da kendilerine devrimci diyorlar. Konuşmalarında "bizler devrimciyiz" gibi sözler sarfedebiliyorlar. Ama yeri gelince şövenist, ulusçu, reformist, hatta gerici, Atatürkçü oluyorlar. Bir de bakıyorsunuz, Evren'in "ihtilalci komünizm değil" sözünü onaylıyor hatta seviniyorlar. Biz böyle "devrimci"lerden değiliz!

Bizler partimiz TKP'ye üye olabilmek için, "yoldaş" sıfatını elde edebilmek için, uyulması gereken çok sıkı normlarla yüz yüze geldik. Yoldaş olarak yanımıza alacağımız insanlara da aynı sıkı normları öğretmeliyiz. Neden mi? Çünkü partimiz Türkiye devriminin öncüsü olacaktır, dünya devriminin bir parçasından, tüm dünyaya devrimin olabileceğinin kanıtını gösterecektir. Partimiz, esas amacı dünya devrimi olan katıksız bir komünist partisidir.

Buraya kadar yazdıklarım, partimizden ayrılmak isteyen bir "arkadaş" içindir. Bu arkadaş ayrılmak isterken, gerekçe olarak "bir takım çelişkiler içindeyim, bu çelişkilerimi gidermem için, araştırıp(!), bu çelişkileri kafamdan yoketmek için bana mühlet vermenizi istiyorum" gibi sözler edip, "eğer kalabilmem ve bu çelişkileri yokedebilmem parti içinde mümkün ise ben bunları üstümle de, altımla da tartışırım" diye ekliyor.

Kendisini çelişkili olarak nitelendirdiği konularda şöyle acayip sözler ediyor:

"Devrim yapılır ama o ülkeye sosyalizm gelmez, sosyalizm demek 'sınıfsız' toplum demektir.

"Ben 15 yıldır hep üstten söylenenleri uyguladım, hiç kendimi geliştirmeme fırsat olmadı. Hep üstten söylenenler bana 'doğrudur' diye empoze edildi. Ben hiç karar vermedim, doğru veya yanlış diye.

"Diyoruz ki, TBKP böyledir de, şöyledir. 'Ben' karar vermeden bunlara doğru ya da yanlış diyemem.

"Devrimi gerçekleştirecek sınıf işçi sınıfıdır, öyleyse ben işçi sınıfını eğitirim. Başlattığımız çalışmaya Marksizmi bilen insanlarla devam edeceğiz... Bize katılmak isteyenler gönüllü katılacaklardır, herkes kendisinden mesuldür, yükümlülük herkesindir..."

Şimdi yoldaşlar, yukarıda yazdıklarım ayrılma talebinde bulunan arkadaşın bizzat bana söylediği sözlerdir. Şayet kendisi bu yazıyı okursa (tabii gazetemizde basılır ve ona iletilirse) bana, "ben sana böyle sözler söylemedim" der. Ben, kendisiyle konuştuğum herşeyi onun bana söylediği gibi yazdığımdan eminim ama yine de bu yazıyı tartışmaya açık tutuyorum.

Arkadaşın anlattıklarını bölüm bölüm ve partimizin tutumunu geliştiririz, aynı hataları yapmayız diye ele alacağım.

Örgütsel işleyişten kaçış

Marks, Engels ve Lenin'in yapıtlarında, devrim yapılacaksa, devrimi başarıya ulaştıracak devrimci bir parti gereklidir, "şarttır" denir. Niçin gereklidir sorusuna ise, hareketin tek yumruktan çıkması ve devrimin gerçekleşmesi içindir cevabı bilmiyorum yeterli midir? Şayet işçi sınıfı birlikte aynı çatı altında toplanmasaydı, o zamanın Rusya'sında devrim olabilir miydi?

İnsanları reformizmden uzaklaştırmak, onlara burjuva ideolojisinin sömürgenliğini anlatmak, kendiliğinden savaşın yetersiz olduğunu kanıtlamak ve devrim hareketinin ülke ve dünya çapında destek görmesini sağlamak, "ufak", iki kişiyle, on, yüz kişi ile olacak şey değildir. Ayrılan arkadaş ise, "bağımsız" örgütlenmeyi bir miğfer olarak kullanmaktadır.

Yani arkadaş, bizlerden siyasal düşüncemizden dolayı ayrılmamıştır. O, bizim merkeziyetçi, disiplinli ve özverili zincirimizin içinden, gösterdiğimiz ve uyguladığımız siyasal taktiklere yanlış diyerek ayrılmamıştır. Onun ayrılma nedenini burada bulamayız. Şayet burada diye diretirse, tutumumuzun, çizgimizin neresi yanlıştır diye mutlaka soranz ama inanın bocalayacaktır, yanıt veremeyecektir.

Bugün bir takım hareketlerimiz vardır ki, bu hareketlerin içinde yer alan genç yoldaşlarımız - ben de dahil - kendilerinde bir takım eksiklikler hissedebilirler. Veya örneğin, "burayı böyle yapıyoruz ama şöyle yaparsak daha net olur" gibi düşüncelere kapılabilirler. Bu çok doğaldır. Zaten böyle olmazsa, robottan farkımız olmaz. Ne var ki, bu tür düşüncelerimizi üstümüzdeki yoldaşımıza açıp, onunla tartışmamız gerekir. Tartışmadan, kendi kafamızdan "ben bunu bir araştırayım, bazı insanlara bunu söyleyeyim" derseniz tek kelimeyle İHANET etmiş olursunuz.

Bu arkadaş ayrılıyor. Neden ayrılıyor? Kafasına "sorular" takılmış! Yoldaşlarımıza, bizlerle tartışabileceklerini, sorunlarını bize açabileceklerini, konuşup sorunlarının çözümü için elimizden gelen gayreti göstereceğimizi anlatmalı, hissettirmeliyiz. Ne var ki, ayrılan arkadaş ve onun üstündeki yoldaşımız için böyle bir sorun da geçerli değildir.

Biraz önce belirttiğim gibi, insanların atılan adımlar karşısında bazan, "yanlış olur" gibi hisse kapıldıkları olur. Ama, bunu üstündeki yoldaşıyla konuşup, tartışıp, karara bağlaması gerektiğini hepimiz biliyoruz. Lakin bir arkadaş çıkıp da, tam tersini yaparsa, yani üstüyle böyle bir konuyu tartışmaktan kaçınırken, "ben bunu altımdaki yoldaşlarla tartışırım" gibi sözler ederse, sizlere soruyorum bu nedir? Bu bölücülüktür. Ama bölücü olan, kim olursa olsun, özverili, disiplinli ve merkeziyetçiliğe inanan hiçbir insanı, hiçbir yere çekemeyecektir.

Entellik hastalığına kapılmış bir işçi

Söylediği şu cümleye bakınız! Devrim yapılacak ama devrimi yapan ülkeye sosyalizm gelmeyecek! Ne gelecek peki? Devrimcilerin, komünistlerin önderliğinde devrim yapılıyor ve o ülkeye sosyalizm gelmiyor! Çünkü "sosyalizm demek sınıfsız toplum demek"miş!

Benim bildiğim sosyalizm, komünizmin yani sınıfsız ve sınırsız toplumun alt aşamasıdır. Sosyalizm kapitalist üretim ilişkilerini devrimle yıktıktan sonra, üretici güçleri toplumsallaştırmak demektir. Sosyalizmde, proletarya diktatörlüğü altında sınıflar var olacaktır. Ama bu sınıflar arasındaki farklılıklar uygulanacak olan sosyalist demokrasi ile yavaş yavaş yok edilecek, komünizmde ise sınıflar yok olacaktır. Yani gösterdiği şu basit konu mudur arkadaşın içimizden ayrılmasının nedeni?

Getirdiği şu konuya bakınız. Hep üstten emir almışmış, kendisi hiç karar vermemişmiş, kendisini geliştirmek için fırsat verilmemişmiş, vb. Bu kişi sizce demagoji yapmıyor mu? İçimizde daha önce başka yapılanmalar içinde görev almış yoldaşlarımız çoktur. Soruyorum şimdi, hangi yapılanma TKP'miz gibi yoldaşlarını bilakis geliştirmeye, yönlendirmeye teşvik eden bir işleyişe sahiptir? Hiçbirisi. Bugün de görüyoruz, önceden de gördük.

Adamlar şart koymuşlar, Marksizmi iyi bilenler hedefimizdir diye. "Bizler, Marksizmi bilenlerle tartışırız" diyorlar. Evet, bu sözleri söylüyorlar. Ve bu arkadaş tutup kendisinin devrimci olduğunu söylüyor. Bu arkadaş köken olarak entellektüel değildir, işçidir, ama bu tutumu tam bir entelliktir! Nitekim entel tutumu burada da bitmiyor. Bu arkadaşın bizden ayrılış nedenini ben biliyorum. Diyor ki, "TBKP iyi mi, kötü mü, ben sosyalizmi tam öğrendikten sonra karar vereceğim". Böyle düşünenleri biz zaten istemeyiz.

Bir de şurada kısa olarak, şu söze dikkatinizi çekiyorum: "Bizlere katılmak isteyen herkes gönüllü katılacaktır." Böyle demesi yok mu, ölüyorum. Bu arkadaş bizlerin, insanları başına silah dayayarak mı yanımıza aldığımızı sanıyor? Bu arkadaş kısacası kendisini ne sanıyor?

Bizler ona o kadar da candan davranmıştık ki... Bizler, inanın ki yoldaşlığı, aile ilişkisinden vb. çok çok üstün tutarken, onun bizlere tutup da gönüllü bir birlikten sözetmesi, yani bizlerin bilinçsizce birarada durduğumuzu ima etmesi, kendisini entel gören bu arkadaşın bizleri küçük gördüğünü düşünmek, inanın insanda garip bir duygu yaratıyor.

Evet, her konunun, arkadaşın söylediği her cümlenin sonunda, bu arkadaşın ayrılma nedeninin bunlar olmadığını söyledim.

Peki, bu arkadaş niçin bizlerden ayrıldı? Bu soru hâlâ yanıtsız duruyor.

Dönen dönsün ben dönmezem yolumdan

Yoldaşlar çok basittir. Bu arkadaş, sınıfına, partisine, kendisine güvenmiyor. Bu arkadaş sorumluluk taşımaktan aciz. Bu arkadaş çektiği ekonomik sıkıntıların nedenlerini burjuvaziye değil kendi partisine yüklüyor. (Oysa yoldaşlar ellerinden geleni yapmadılar mı? Yaptılar.) Sorun bu kadar açıktır.

Bizim gazetemiz *İşçinin Sesi*'ni üstümüze alıp değişik arkadaşlara götürmemiz, yoldaşlarımızla eylemler düzenlememiz, burjuvaziye karşı savaştığımızı, onu hiçe saydığımızı, onu yıkmak için silahlandığımızı gösterir. Bizler bugün olduğu gibi yarın da kavgadan kaçmayacağız. Ama içimizde parazitlik yapan kimselerin kaçmasına bilseniz ne kadar seviniyoruz. Neden mi? Nedeni açıktır. *Gerçek yoldaşlarımızla, yarın kavgada bizi terk etmeyecek, "dönen dönsün, ben dönmezem yolumdan" diyen yoldaşlarla sırt sırta kalıyoruz da onun için!*

Bugün o arkadaş gitti. Ama sadece ben, 3 tane kale gibi yoldaş almak için sekreterime başvurdum. Ve kabul edildi. Yani o gitti, ben ve benim gibi yoldaşlar, onun yerine üçer tane yoldaş kazandık. Şundan emin olun ki, bir yıla kalmadan, İstanbul'da her attığımız adımda pırıl pırıl çok sayıda yeni yoldaşla karşılaşacağız. Ve yoldaşlık ne demekmiş, şimdi yoldaş olmayan, kahvehane köşelerine çekilenlere, demagoji hastalığına, reformizme kapılanlara göstereceğiz.

Biz devrimcilere kavga ne güzel yakışıyor. "Bu kavgada geri dönenler olacaktır." Yoldaşımın sözüdür. Geri dönenlerle değil, kavgada kararlı olanlarla birlikteyiz. Bu kavgada ölsek de kalsak da, biz kazanacağız. Bizlerden sonraki nesiller mutlu olsunlar yeter. Biz mi? Mutluyuz ve de özgürüz. Çünkü devrimci partimiz TKP'de devrim için savaşıyoruz!

Ankara ve İzmir hekimlerinden sonra İstanbul hekimleri ve dişhekimleri de yürüyüş yaptı

HEKİMLER İŞÇİLEŞİYOR

Ankara'da 3500 üyeli oda 2500 hekimi yürütürken, İzmir'de 3000 hekim eyleme çıkarken, nasıl oluyor da, İstanbul yürüyüşünde katılım 500 kişi bile olmuyor? Bunun yanıtı, oda yönetimine egemen olan eski sosyal demokrat - yeni sosyal demokrat koalisyonunun, korkak ve uzlaşmacı, tutumunda aranmalıdır.

Ali Babaishak

23 Ekim 1988'de 2500 Ankaralı hekimin coşkulu ve yığınsal yürüyüşünün ardından, 27 Kasım'da İzmir'de 3000 hekim yığınsal bir yürüyüş yaptı. 11 Aralık'ta da İstanbul'da bir gurup hekim ve dişhekimi yürüdü.

Hekimlerin, 12 Eylül sonrası bu ilk eylemleri çeşitli yönleriyle önemlidir.

Bir kez, bu eylemler, işçi hareketinin son yıllardaki yükselişine bağlı olarak, meslek odalarının tabanındaki hareketlenmeyi, anlatıyor.

Öte yandan, İzmir ve özellikle de utanılacak 500'lük katılım düzeyiyle İstanbul yürüyüşü, meslek odaları yöneticilerinin yığınların yükselen istemlerinin ve hareketliliğinin ne kadar gerisinde kaldıklarını gösteriyor. Yürüyüşlerin örgütlenmesinden yönetimine kadar bütün alanlarda yönetsel düzeylerde göze çarpan yetersizlikler ve bu iki ilde oda yönetim kurulu sözcülerinin açıklamaları bunu güzel sergiliyor.

Hekimlerin sokağa dökülen protestoları karşısında iktidarın, liberallerin tutumu da burjuvazinin ikiyüzlülüğüne, sahtekarlığına, militan eylem korkusuna örnektir.

İzmir ve İstanbul yürüyüşleri bu anlamda oldukça öğreticidir.

Yürüyüş sokağa dökülme "değilmiş"!

Hekimlerin 27 Kasım'da İzmir'de yaptığı yürüyüş, valiliğin, yürüyüşün sessiz, katılımsız ve gözlerden uzak kalabilmesini sağlamak amacıyla belirlediği, kent merkezine uzak bir yürüyüş yolunu izledi. Yine de, İzmir'e bağlı Gaziemir'de gerçekleşen yürüyüşe, tüm olumsuzluklara rağmen 3 bin dolayında hekim katıldı. Eylem bir buçuk saat sürdü.

Yürüyüşte taşınan "hastaya üç dakikada bakmak istemiyoruz", "hastaların ölülerin rehin kalması bitsin", "polikliniklerde işkenceye son", "bütçeden %2,5 payla sağlık düzelmez" gibi pankartlar, devletin sağlık politikalarına ve uygulamalarına hekimlerin karşı çıkışını yansıtıyordu ve halktan alkış ve destek topladı. Polisin yürüyüş kolu boyunca aldığı caydırıcı tavır, bölge halkının yer yer eyleme katılımını ve hekimlere dayanışma gösterip alkışlamasını engelleyemedi.

Bu yığınsal eyleme gölge düşürmeye çalışan yalnızca polis değildi. İzmir Tabip Odası başkanı Prof.Dr.Orhan Süren, yürüyüşün sonunda alanda yaptığı konuşmada, eylemin biçim ve içeriğini saptırmaya yönelik sözler söyledi. Süren şunları söyledi:

"Bu, hekimlerin sokağa dökülmesi *değildir*... Bu yürüyüş, yetkililere açık bir *dilekçedir*, dilekçenin adresi de TBMM, hükümet, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığıdır..." (abç)

Devleti protesto etmek ve istemlerini haykırmak üzere sokağa dökülen hekimlere "bu yürüyüş sokağa dökülme değildir, dilekçedir" denmesi, gerçekdışılığı ve gülünçlüğü bir yana, oda yöneticilerinin militan eylemden olan korkusunu, niyetlerini gösterdi.

Bu arada, *Milliyet*, eylem haberini küçücük bir kutuya sıkıştırarak, *Cumhuriyet* ise, Orhan Süren'in yürüyüşü yorumlayan sağ anlayışını yakalamakta gecikmeyip "beyaz yürüyüş açık dilekçe" başlığını atarak verdi. Böylece liberaller, işbölümünde kendilerine düşen görevleri yerine getirmeye çalıştılar.

Süren'in mitingdeki sözleri tepkisiz kalmadı. Birçok hekim, dilekçenin odalarda da yazılabileceğini, burada hekimlerin düzene karşı yöneltikleri bir protesto eyleminden sözedilmesi gerektiğini belirtti. Bu da, oda yönetiminin tabanın ne kadar gerisinde kaldığının bir başka kanıtı oldu.

Dr. Süren ne derse desin, bu yürüyüş hekimlerin sokağa dökülmesidir, sokağa dökülmek de hak aramanın ve almanın en iyi yol ve yöntemlerinden biridir. Sınıf savaşı geliştikçe daha çok ve daha militanca kullanılacaktır.

İstanbul yürüyüşü ve yeni sosyal demokratların tutumu

11 Aralık'ta yapılan İstanbul yürüyüşü, valiliğin ertelemesine karşın, yığının eylem kararlılığı karşısında oda yönetiminin yeniden başvurmasıyla gerçekleşti.

Yürüyüş Çağlayan'da, kentin dışında gözlerden ırak bir semtte başladı ve yarım saat içinde sona erdi. Dişhekimlerinin de meslek odası ve yığınıyla katılmasına karşın yürüyüş kolu beşyüz kişiyi bile bulmuyordu. Yürüyüş pankartları arasında, "herkese eşit, ücretsiz sağlık hizmeti" ve "sendikalaşmak istiyoruz" gibi bazı istemlerin bulunmasına karşılık, devletin ve siyasi iktidarın hiç eleştirilmemesi göze batıyordu.

Sönük geçen yürüyüşte devlet, her zamanki gibi, yürüyüşün kendi denetiminden çıkması olasılığını gözönünde bulundurarak, olağanüstü güvenlik önlemleri almıştı. Her yürüyüşçüye birden fazla polis düşüyordu. Ama bu kadar "önleme" bile gerek olmadığı yürüyüş sonunda iyice ortaya çıktı. Polisin "şimdi sessizce dağılın bakalım" sözlerini komut kabul eden yürüyüşçüler, gerçekten "sessizce" dağıldılar. Yani, yürüyüş, yürürken de, dağılırken de, hükümeti rahatsız etmeme amacında "başarılı"(!) oldu.

İstanbul'da doktor ve dişhekimlerinin sayısı 20 bini aşıyor. Ve bu hekimlerin mesleki, ekonomik, demokratik, akademik düzeylerde yığınla sorunu vardır. İstanbul Tabip Odası yönetim kurulu başkanı Prof Dr.Ferruh Korkut bunu şöyle anlatıyor:

"...Sorunlarımız artık dayanılmaz hale geldi. Ülkemizin en önemli hizmet dalında çalışan biz hekimler rahat değiliz, çünkü ekonomik koşullarımız yetersizdir."

Durum bu kadar açıktır.

O zaman sormak gerekir: Ankara'da 3500 üyeli oda 2500 hekimi yürütürken, İzmir'de 3000 hekim eyleme çıkarken, nasıl oluyor da, İstanbul yürüyüşünde katılım 500 kişi bile olmuyor?

Bunun yanıtı, oda yönetimine egemen olan eski sosyal demokrat -yeni sosyal demokrat koalisyonunun, korkak ve uzlaşmacı, tutumunda aranmalıdır.

Bir yönetim ki, oda üyeleri arasındaki komünistlerin ve devrimci demokratların girişkenliklerini engeller, tıp öğrencilerinin hekimlerin protesto yürüyüşünde yer almasına şiddetle karşı çıkar, öteki sağlık personeliyle dayanışma içinde eylem koymayı aklından bile geçirmez. Ve hatta, daha yürüyüş başvuru dilekçesinde yürüyüş amacını, hekimlerin ekonomik ve özlük sorunlarıyla sınırlayarak, uzlaşma niyetini belirler. Elbette, İstanbul Tabip Odası yönetimindeki eski ve yeni sosyal demokrat (TBKP yanlısı) anlayışın uzlaşmacı tavrı, başından sonuna kadar yürüyüş eylemini kilitleyecekti.

Kendi üye yığınına ters düşmüş, yığınların özlemlerini ve gücünü kendi güçsüzlüğüyle sınırlı sanan, yığına ve onun yaratıcı girişkenliğine güvenmeyen oda yöneticileri, 20 bin hekimin ve dişhekiminin çalıştığı İstanbul'daki 400 küsur kişilik gülünç yürüyüşten elbette sorumludurlar.

Hekimlerin protesto eylemlerinin yankıları

Hekimlerin protesto yürüyüşleri, işçi sınıfının yığınsal ve militan mücadeleyi yükseltmesinin etkisiyle meslek odalarının tabanında hızlanan hareketlenmeyi yansıtıyor. Hekimlerden teknik elemanlara kadar uzanan geniş bir emekçi kesimde, 12 Eylül sonrasında iyice hızlanan proleterleşmenin, yoksullaşmanın, onların ekonomik-demokratik haklara ilişkin istemlerinde nasıl bir radikalleşmeye yolaçtığını sergiliyor.

Bu nedenle, burjuvazinin hekim yürüyüşlerine ilk tepkisi, yürüyüşlerin altında yatan demokratik istemleri zaman yitirmeden bastırabilmek ve uzlaşmaya hazır bulunan bir bölüm oda yöneticisinin açık veya örtülü dilekçelerini yanıtlamak amacıyla, doktorların ağzına bir parmak bal sürmeye "hazır olduğunu" açıklamak oldu. Resmi Anadolu Ajansı aracılığıyla yapılan bir açıklamada şu görüşlere yer verildi:

> *Çok küçük bir azınlık finans-kapitalin sömürü çarkında iş ortağı olurken, hekimlerin çoğunluğunun proleterleşme süreci hızlanmaktadır. Bu süreç onları işçi sınıfının genel demokrasi ve devrim mücadelesi saflarında yer almaya sürüklemektedir.*

"..Yasaların verdiği tüm haklar korunarak, sözleşmeli statüye geçirilecek sağlık personeline 1.700.000 liraya kadar ücret ödenebilecek. İşletme durumuna getirilecek sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan 657 sayılı yasa güvencesindeki sözleşmeli sağlık personeline 'başarıyı teşvik ve özendirme' amacıyla ayrıca prim ödenecek... Sağlık işletmesinin yıllık gayrısafi hasılatının %30'u başarıyı teşvik ve özendirme amacıyla prim olarak dağıtılacak."

Burjuvazi, bu açıklamayla, mesleğe daha yeni başlamış hekimlerin protestolarının içini boşaltma ve meslek odalarından yükselmeye başlayan kavganın devlete yönelmesini engelleme yolunda ciddi bir adım attığını sanıyor. Ama, böyle bir açıklama bile burjuvazinin niyetlerini, planlarını bütün çıplaklığıyla sergilemeye yarıyor.

Açıklamada, eşit işe eşit ücretten, grevli toplu sözleşmeli sendikal haklardan, hekimlerin ve onlar dışında kalan tüm sağlık emekçilerinin ekonomik-demokratik haklarının genişletilmesinden, vb. eser yok. Onun yerine, hekimlerin özlük, demokratik, akademik istemlerini ıskalayan burjuvazinin, nasıl olsa yüksek enflasyon nedeniyle altı ay sonra eriyecek olan bir ücret artırımı "vaadi", güzel sözlerle bezenmiş sözleşmeli tuzağı, hekimleri, sağlık kurumlarını finans-kapitalin kârlı işletmelerine dönüştürme çabasına "ortak" etme(!) vaadi var.

Burjuvazi, gittikçe proleterleşen, sorunları ağırlaştıkça istemlerini daha da militanca öne sürme eğiliminde olan hekimlerin ve meslek odalarına üye öteki emekçi kesimlerin mücadelesinin, işçi sınıfı hareketinin sürekli yükselişinin etkisi altında, kendi yığınlarının dışına taşarak, genel demokrasi mücadelesinin yığınsal ve militan bir parçası haline gelmesine karşı durmaya, onu daha şimdiden eritmeye çabalıyor.

Hekimlerin protestolarının, devlete ve düzene yönelmemesi, işçi ve emekçi sınıfların düzene karşı *devrimci* muhalefetiyle birleşmemesi ve çürümesi burjuvazinin politikasının temel yönünü oluşturuyor. Burjuvazi hekimleri kendisinin iş ve suç ortağı yap-

maya çalışıyor. Bu çabasında, SHP'li sosyal demokratlardan ve TBKP'li yeni sosyal demokratlardan olanca desteği de alıyor. İstanbul örneğinde görüldüğü gibi, protesto yürüyüşlerinin "uslu" yapılması, ya da İzmir örneğindeki gibi, iktidara "sokağa dökülme değildir" güvencesi verilerek eylemin soysuzlaştırılmaya çalışılması, reformist, legalist, eski ve yeni sosyal *demokrat oda yönetimlerinin* burjuvaziyle nasıl bir işbölümü içinde olduğunun göstergesidir.

Finans-kapital sağlık hizmetlerine el atıyor

Sağlık hizmetlerinin tümüyle özelleştirilmesi, bugün bir devlet politikası konumuna yükselmiştir. Sağlık kuruluşlarını kârlı herhangi bir kapitalist işletme gibi çalıştırmayı hedefleyen burjuvazi, 1989 yılı bütçesinde eğitim ve sağlık harcamaları için yeni bir kaynak ayırmamıştır. Hatta, liberallerin çelişkileri biraz olsun yumuşatabilmek için önerdikleri "sosyal devlet" gibi tezlere, propaganda düzeyinde bile sahip çıkmamaktadır.

Burjuvazinin planında, kamu hastanelerinin aşama aşama ve tümüyle döner sermayeli özel işletmelere dönüştürülmesi, paralı olacak olan sağlık hizmetlerinden sağlanacak gelirin %30'unun(!) hekimler arasında prim olarak paylaştırılması(!) vardır.

Kimi hekime "cazip" görünebilecek olan bu "prim" planı, aslında, hekimlerin çok küçük bir azınlığını finans-kapitalin sömürü çarkına iş ortağı, suç ortağı etme, buna karşılık tüm hekimleri emekçi halkla karşı karşıya getirme hedefini taşıyor. Uygulamadan biliyoruz. Halen tıp fakültelerinde uygulanan bu prim sistemi her türlü yozlaşmayı beraberinde getiriyor. Sağlık hizmeti ücretlerinin yönetici hekimler tarafından belirlendiği bu sistemde, döner sermaye gelirlerine azınlıktaki bir hekim gurubu elkoymaktadır. Hekimlerin çoğunluğu açısından yarattığı sonuç ise, uzun erimde burjuvazinin planlarını onun başına yıkacak bir sonuçtur:

Çok küçük bir azınlık finans-kapitalin sömürü çarkında iş ortağı olurken, hekimlerin çoğunluğunun proleterleşme süreci hızlanmaktadır. Bu süreç, onları işçi sınıfının genel demokrasi ve devrim mücadelesi saflarında yer almaya sürüklemektedir.

Hekimler proleterleşiyor

Tekelci kapitalizmin gelişmesi, çok sayıda hekimi, kapitalist bir sağlık şirketinin ücretli işçisi konumuna getirmektedir. Hekimlerin % 50'yi aşkın bir kesimi zaten ücretli kamu çalışanı konumundadır.

Bunun yanısıra, uzman hekimliğin, büyük kentlerin yarattığı olanaklardan yararlanmayı gerekli kılması, çok sayıda hekimi, İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük kapitalist metropollerde yoğunlaşmaya sürüklemekte, buna her yıl üniversitelerden mezun olarak iş yaşamına atılan binlerce yeni hekimin, asistanın eklenmesi, sınırlı sayıda iş için hekimler arasında rekabeti kamçılamakta, hekimlerin ortalama ücreti düşmektedir. Emek-sermaye çelişkisi, sağlık kurumlarında daha çıplak biçimleriyle ortaya çıkarken, hekimler proleterleşmektedirler. İşçileşmek, giderek daha aşırı düzeylerde sömürülmek, giderek daha yoksullaşmak, eski toplumsal konum ve ayrıcalıkları yitirmek anlamına gelmektedir. Hekimlerin toplumsal statüleri hızla endüstri işçilerine yakınlaşmaktadır.

Hekimlerin, çalışma koşulları da kötüleşmektedir. Ankara Tabip Odası yayın organı *ATO Bülteni*'nin 7-8. sayısında verilen bilgilere göre, hekimlere birçok kamu hastanesinde angarya uygulanmaktadır. Angarya süresi bazı uzmanlık dallarında haftada 25-65 saati bulmaktadır. Giderek artan sayıda hastaya bakma zorunluluğu her hekimi sürekli stres altında bunaltırken, sendikal haklardan yoksun olmak, sürekli enflasyon ve gerçek ücretlerin düşmesi koşulları daha da kötüleşmektedir.

İşçileşen hekimlerin temel hak ve özgürlükleri, ekonomik-demokratik, akademik hakları, her gün daha da sıkı bir biçimde grevli toplu sözleşmeli tam sendikal haklar mücadelesiyle bağlanıyor. Hekimlerin mücadelesi, hemşiresinden teknisyenine laborantına dek tüm sağlık emekçilerinin mücadelesiyle, bu mücadele de işçi sınıfının demokrasi ve devrim mücadelesiyle bağlıdır. Hekimler, bu nesnel durumun getirdiği görevlerle yüzyüzedirler.

Hekimlerin demokrasi kavgasında yeri ve görevleri

Gelişmelerin temel karakteristik özellikleri yalındır:

Hükümet, finans-kapitalin istemlerine uygun olarak sağlık, eğitim, sosyal güvenlik harcamalarını kısıtlamakta, bu alanları ve kamu hastanelerini, sağlık sektörünü tümüyle şirket gibi, kâr temelinde ve daha çok özel ellerde işlemek üzere yeniden örgütlemektedir. Buna paralel olarak hekimlerin işçileşme süreci hızlanmaktadır. Bu durum hekimlerin, ekonomik-demokratik haklar kavgasını, grevli toplu sözleşmeli tam sendikal haklar mücadelesini iyice yakıcılaştırıyor.

Meslek odaları, yetkileri ve yaptırım güçleri bakımından zayıf ve burjuvazinin manevralarına ve denetimine daha açık kuruluşlar konumundadırlar. Bununla birlikte, üye tabanının karşı karşıya olduğu dev sorunlar, bu örgütleri, daha köktenci, militan mücadele yöntemlerini benimsemeye, parçası olduğu genel demokrasi mücadelesinin içinde daha etkin yer almaya zorlamaktadır.

Oysa, başta İstanbul olmak üzere birçok büyük ilde oda yöneticilerinin çoğunluğu, liberal eski sosyal demokrat ve resmi yeni sosyal demokrat düşüncelerin etkisi altında olup, reformist, uzlaşmacı yollardan medet ummakta, üye tabanının hareketliliğini de bu çerçeveye kilitlemeye çalışmaktadırlar. Dolayısıyla burjuvaziden bağımsız düşünce ve eylem üretmeyi başaramamaktadırlar. Bu yöneticiler, üye tabanının gerisindedirler, koşulların gerektirdiği türden militan ve yığınsal eylem örgütlemede isteksiz ve yeteneksizdirler. Bu yönetimler, hekimlerin demokratik mücadelesinin gelişmesinin önünde engeldirler.

Odalarda, mücadelenin yığınsallaşmasını, militanlaşmasını, işçi sınıfının kavgasıyla bütünleşmesini durdurmaya çalışan eski ve yeni sosyal demokrat yönetimlere en güzel yanıt, tabanın söz ve karar sahibi olması için kavgayı yükseltmek, tabanın gerçek çıkarları ve militan mücadelesiyle uyumlu yöneticilerin işbaşına gelmesi, örgüt-içi demokrasinin geliştirilmesi için çalışmaktır. Aksi takdirde, mücadelenin burjuva sınırlar içinde kalması, yozlaşmayı ve çürümeyi de beraberinde getirecektir. İstanbul yürüyüşü buna örnektir.

Eski ve yeni sosyal demokratların, SHP, TBKP ve öteki reformist akımların çürütücü etkilerine karşı, emekçi hekimlerin gerçekleştirmek için uğraş vereceği birçok somut iş vardır.

Meslek odaları, kendi işlev ve yükümlülük alanlarından başlayarak, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm halk sınıflarının, emekçi yığınların danışmanlık kurumları, elden geldiğince günlük ve sıradan işlerinin çözümlendiği, yol gösterici demokratik kuruluşlar olarak çalışmalıdır. Üye tabanını çalışma alanlarında aktifleştirmek, işyerlerini işverenlere ve burjuva devlete karşı demokrasi mücadelesinin, yığınsal ve militan eylemlerin odakları konumuna getirmek, meslek odalarının başta gelen görevleri arasındadır.

Meslek odaları, öteki sağlık emekçilerinin örgütleriyle, bütün sendikalarla sıkı ilişki ve işbölümü içinde çalışmalarını sürdürmelidir. Bu, odaların kendi tabanlarına, onların demokratik istemleriyle, özelde öteki sağlık emekçilerinin, genelde işçi sınıfının devrim ve demokrasi mücadelesi arasındaki nesnel ve zorunlu bağı göstermede yardımcı olacak, örgütlerarası, kesimlerarası eşgüdüm ve dayanışmayı güçlendirecektir.

Hekimlerin ekonomik-demokratik, akademik haklar mücadelesi devrimle bağlıdır. Demokratik kazanımlar da zaten devrim mücadelesinin yan ürünleri olarak elde edilirler. Yoksa burjuvaziyle uzlaşarak veya dilencilik yaparak değil.

Türkiye yine devrimci duruma yaklaşıyor

Kaybed cek zamanımız y k

Önümüzdeki günler bizim için gerçekten önemli, biri bile kaybedilmeyecek günlerdir.

Faşist darbe, Türkiye'nin 1980 öncesinde yaşadığı derin devrimci durumu bastırmış, yığınların başkaldırısını geçici olarak durdurmuştu. Ama şimdi Türkiye, her geçen gün yine devrimci duruma doğru adım atıyor.

Ekonomik durum gitgide kötüye gidiyor, enflasyon %25'lerden %100'lere vardı. Özal'ın son yıllarda uyguladığı ekonomik modele artık burjuvazi bile eleştirilerini yoğunlaştırdı. Burjuvazinin kendi içinde birçok değişik görüşün çıkması, hükümeti eleştirmesi, ayrıca Narinler gibi birçok büyük sanayici tüccarın bile batması gösteriyor ki, burjuvazi ileriki günlerde değişik modelleri zorlamaya çalışabilir. Örneğin sosyal demokratları kullanmak isteyebilir.

Deniz Baykal'ın TÜSİAD toplantılarında yaptığı seminer-konferans türünden açıklamaların olumlu karşılanması önümüzdeki günlerde belki bir sosyal demokrat iktidarı gündeme getirebilir.

Diğer yandan, işçi sınıfı, küçük esnaf ve kırsal emekçiler yoksulluk içinde yaşıyorlar. Yapılan toplu sözleşmelerde alınan zaten az ama onu da enflasyon eritiyor. Bu gibi durumlar yığınların hoşnutsuzluğunu artırıyor. Dahası, İstanbul gibi bir şehrin gecekondu semtlerinde, ekonomik sıkıntıların yanısıra, halkın, su, konut ve ulaşım gibi sorunlarının da had safhada olması, hoşnutsuzluğu katmerlendiriyor.

Evet bütün bu gelişmeler gösteriyor ki, Türkiye yine devrimci duruma gebedir. Bu duruma kendimizi hazırlamalıyız. Yani öznel etmen gelişmelerin önünde yürümelidir. 1980 öncesindeki devrimci durumda öznel etmen geride kalmıştı. Çünkü o yıllarda TKP'de yönetimde menşevikler bulunuyordu. Bizim hareket devrimci durumun son yılında çıktı ve yeterince güçlenip yığınları kucaklayamadı.

Şimdi ise menşevizm sosyal demokratlaşıp parti dışına düştü, partimiz birçok yönden gelişti. İdeolojik, siyasal olarak güçlüyüz. Diğer yönlerimizi de güçlendirerek yığınları kucaklayıp, onlara öncülük edersek, gelişecek olan devrimci durumu devrime çevirebiliriz. Önümüzdeki günler bizim için gerçekten önemli, biri bile kaybedilmeyecek günlerdir. Ne yapabilirsek bu sıralarda yapabiliriz. Kaybedilecek zamanımız yoktur.

Gelecek bizimledir!

Serdar Çelik, İstanbul

Gorbaçof'un gerici reformlarının ardı arkası kesilmiyor

S syalizme bir darb daha

Gorbaçof yönetiminin, dış ticarette tekeli kaldırmaya, özel dış ticarete "serbestlik" tanımaya, aynı zamanda yabancı sermayeye geniş olanaklar yaratmaya dönük kararları, Lenin'e karşı Buharin'in sağ görüşlerinin yaşama geçirilmeye, bunun da ötesinde kapitalizme geri dönülmeye çalışılmasıdır.

Candan Selek

Gorbaçof'un, *perestroyka* ve *glasnost* adı altında yaptığı "reform"lara bir yenisi daha eklendi. 5 Aralık 1988 tarihli *Financial Times* gazetesinde "Politbüro pazar bağlarını gevşetiyor" başlıklı bir makale yayınlandı. Makalede şöyle deniyor:

"Sovyet Komünist Partisi Politbürosu, kooperatifler ve iş ortaklıkları dahil olmak üzere, kendi adlarına dışalım ve dışsatım yapmalarına izin verilen Sovyet işletmelerinin sayısında köklü bir artışa gidilmesini kararlaştırdı.

"(...)

"Politbüro ayrıca, yabancı işletmelerle kurulan iş ortaklıklarını destekleyici önlemler almaya söz verdi. Bu, uzun bir süredir tartışması yapılan, iş ortaklıklarında yabancı mülkiyet ve denetimine sınır konulması konusunda hemen hemen kesinlik kazanan bir yumuşama anlamına geliyor. Yabancı ortakların, ortaklık sermayesinde şimdiki sınır olan %49 yerine %80'e dek çıkan oranlarda pay sahibi olması bekleniyor.

"Politbüro açıklamasında, ürünleri yabancı pazarlarda rekabet edebilecek tüm devlet işletmelerinin, fabrikaların, üretim kooperatiflerinin ve öteki toplumsal örgütlerin, döviz açısından kendine yeterli olma ve kendi finansmanını yaratma ilkeleri ışığında dışalım-dışsatım işlemlerinde bulunabileceği ima edilerek, 'dış ekonomik ilişkiler alanında temel ekonomik birimlerin haklarını genişletme planlanıyor' deniliyor."

Dış pazarda rekabet edebilecek mal üreten tüm işletmeler devlet denetimi olmadan, doğrudan, kazançları kendi ceplerine girecek şekilde dışalım dışsatım yapabilecekler. Ayrıca kurulan iş ortaklıklarında yabancı özel sermayenin payı yüzde 80'e kadar çıkabilecek.

Bütün bunlar izlenen yolun yönünü iyice açık ediyor. Gorbaçof yönetimi sosyalizmin temel taşlarına ihanet ediyor.

Sosyalist bir ülke düşünün, her çeşit işletme yabancı sermayeyle ortaklık kurabiliyor, ortakları işletmenin %80'ine kadar sahiplenebiliyor. Ürettiği malların istediği kadarını ülke dışında satabiliyor. Para kurunu istediği gibi kullanabiliyor. Ez cümle sosyalist devletten bağımsız, istediği gibi, dış ticaret bağları kurabiliyor.

Nerede kaldı sosyalizm?

En genel bir tanımlamayla sosyalizm, "işçi sınıfının iktidarı, üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti ve planlı ekonomidir.

Nerede kaldı bütün bunlar? Bu yapılanlar tarihin çarklarını geriye döndürme çabasıdır. Bakın Lenin, 1922'de sosyalist devletin dış ticaret tekelinin oluşması için nasıl mücadele vermiş.

Sosyalist devletin dış ticaret tekeli

Lenin 1922'de hasta oluyor ve 13 Ekim'de yapılacak olan Merkez Komitesi toplantısına katılamıyor. Ancak Merkez Komitesi sekreteri Stalin'e, toplantıya ulaştırılmak üzere bir mektup gönderiyor. Mektupta Lenin, Merkez Komitesi'nin 6 Ekim'deki plenum toplantısında görüşülerek karar alınan ve dış ticarette kısmi reform öngören bir maddeye karşı çıkıyor.

Bu maddeye göre, özel izinli bazı malların dışalımını ve dışsatımını yapmak üzere özel ticari bürolar açılması serbest bırakılıyor.

Lenin, "önemsiz, kısmi bir reform" olarak görünen bu kararın, aslında dış ticaret tekelini yıkacağını söylüyor. *Kapital*'deki görüşleri hatırlatarak şunları söylüyor:

"Faiz hadleri ve kârlar hızla yükseldiğinde kapitalizmin nasıl bir içsel değişim geçirdiğini ve cüretkarlaştığını, *Kapital*'de hepimiz okuduk. Hepimiz hatırlarız ki, kapitalizm ölümcül riskleri göze almaya yeteneklidir ve Marks savaştan çok önce ve kapitalizm 'atılımlarına' başlamadan önce bunun farkına vardı.

"Şimdi durum nedir? Köylüleri ve tüccarları aşırı ölçüde kârlı işlerden alıkoymaya hangi güç yeteneklidir? Rusya'yı bir müfettişler şebekesi ile mi kaplayalım?...

"Rus kırlarında böyle bir sorunda hiçbir 'legalite' olanaklı değildir. Genel olarak kaçakçılıkla yapılan hiçbir karşılaştırma ('hepsi aynı' diyorlar, 'kaçakçılık tekele rağmen de serpilip gelişiyor') doğru değildir. Sınırdaki profesyonel kaçakçı ile başetmek birşeydir, yetkililer onları 'onlara ait olan' kârdan mahrum etmeye kalktığında, *hepsi* kendisini savunacak olan *bütün* bir köylülükle başetmek başka birşeydir." (Lenin, "J.V. Stalin'e RKP(B) MK Üyeleri İçin Dış Ticaret Tekeli Hakkında Mektup", *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.33, s.375-376)

Sonunda kararın ertelenmesini istiyor, üzerinde düşünelim ve ayrıntılı bilgi edinip iki ay sonraki toplantıda kararı bağlayalım, diyor.

İki ay sonraki toplantıya Lenin büyük hazırlık yapıyor, ancak yine hastalığı nedeniyle katılamıyor. Yine Stalin'e toplantıda görüşülmek üzere bir mektup gönderiyor. Lenin, "Dış Ticaret Tekeli Üzerine" adlı mektubunda toplantı öncesinde Buharin'in görüşlerini yazdığı bir mektubu şiddetle eleştiyor.

Buharin, köylülüğün çıkarlarını temsil eden önerilerle geliyor ve MK üyesi L.B. Krasin'in kaleme aldığı "Dış Ticaret Halk Komiserliği'nin Dış Ticaret Sistemi Üzerine Tezler"ini eleştiriyor. Tartışmanın bazı noktalarını, günümüzde Gorbaçof'un ihanetini sergilemede önem taşıyacağı düşüncesiyle açmayı yararlı gördük.

Dış ticaret tekeline Buharin de karşıydı

Buharin, dış ticaret tekeline karşı çıkarken, ekonomideki kayıplardan sözediyor ve "biz kendimiz, köylülerin ürün stoklarını harekete geçiremiyor ve onları uluslararası ticaret için kullanamıyoruz" diye dert yanıyor. Lenin ise buna karşı şunları diyor:

"... O (Buharin-*İ.S.*), 'köylülerin ürün stoklarının harekete geçirilmesiyle' meydana gelecek kârların tamamen NEP'çilerin ceplerine gideceğini görmeyi reddediyor. Sorun şudur: Bizim Dış Ticaret Halk Komiserliği NEP'çilerin yararına mı yoksa bizim proleter devletimizin yararına mı çalışacak? Bu, bir parti kongresinde üstünde bir kapışma kopabilecek ve kopması gereken temel bir sorundur." (Lenin, *agy*, c.33, s.455)

Buharin'in getirdiği bir başka nokta da gümrük vergileri hakkında. Krasin'i gümrük vergisi sistemini yeterince iyi geliştirememekle suçluyor. Lenin, "gümrük sisteminin geliştirilmesi" üstüne getirdiği görüşü Buharin'in yaptığı en önemli teorik hatalardan biri olarak görüyor. Emperyalizm çağında, yoksul ve muazzam ölçüde zenginleşmiş ülkeler arasındaki müthiş farklar varken, hiçbir gümrük sisteminin yeterli olamayacağını söylüyor ve şöyle diyor:

"Buharin'in gümrük sistemi hakkındaki bütün görüşleri pratikte yalnızca, Rus endüstrisini tamamen korumasız bırakır ve serbest ticaretin çok ince bir peçe altında benimsenmesine yol açar. Biz buna bütün güç ve kuvvetimizle karşı çıkmalı ve bu karşı çıkışımızı bir parti kongresine götürmeliyiz, çünkü şimdiki emperyalizm çağında dikkate alınmaya değer tek korunma sistemi dış ticaret tekelidir." (Lenin, *agy*, c.33, s.457)

Yine Buharin aynı yazıda, köylülerin kârlı alış-verişlere girmelerine hiç önem vermediğini çünkü sonuçta Sovyet devletiyle köylülerin karşı karşıya gelmeyeceğini, Sovyet devletiyle dışsatımcıların karşı karşıya geleceğini söylüyor. Lenin Buharin'in burada da çok yanlış yaptığını söylüyor, onun yaklaşımını şöyle eleştiriyor:

"Burada da, o kesinlikle yanlıştır. Çünkü gösterdiğim fiyat farklarıyla (örneğin, Rusya'da ketenin fiyatı 4 ruble 50 kapikken, İngiltere'de 14 rubledir) dışsatımcı, bütün köylüleri çabucak ve en emin tutumla kendi çevresinde harekete geçirmeye yetenekli olacaktır. Buharin pratikte, gümrüklerin değil dış ticaret tekelinin korumasına sahip olmadıkça kendi endüstrisini inşa etmekten ve Rusya'yı bir endüstri ülkesi durumuna getirmekten tamamen aciz olacak olan endüstri proletaryasına karşı, vurguncunun, küçük burjuvanın ve köylülüğün üst katmanlarının savunucusu olarak davranıyor." (Lenin, *agy*, c.33, s.458)

Toplantının sonunda Lenin'in görüşleri oybirliğiyle kabul ediliyor ve Sovyet devletinin dış ticaret tekelini korumak ve örgütsel olarak güçlendirme yönünde kararlar alınıyor.

Lenin, daha sonra bu konunun Bütün Rusya Sovyetleri'nin 10.Kongresi'nde ve 12. Parti Kongresi'nde tekrar görüşülmesini istiyor ve yine aynı doğrultuda kararlar alınıyor.

Dış ticarette özelleştirme sosyalizmin inkarıdır

Görüldüğü gibi, Lenin, gümrük duvarlarının, tek başına, proletarya diktatörlüğünü emperyalizmin ekonomik saldırısına karşı koruyamayacağını, alınması gereken *ana* önlemin dış ticarette devlet tekeline sımsıkı sarılmak, olduğunu söylüyor. Lenin, bir yandan *devlet* denetimini güçlendirme, ama öte yandan da yabancı sermayeden, karma işletmeler yoluyla yararlanma yanlısı. Sosyalizm gereği, dış ticaret devlet tekeli denetiminde olmalıdır, diyor.

Gorbaçof yönetiminin, dış ticarette tekeli kaldırmaya, özel dış ticarete "serbestlik" tanımaya, aynı zamanda yabancı sermayeye geniş olanaklar yaratmaya dönük kararları, Lenin'e karşı Buharin'in sağ görüşlerinin yaşama geçirilmeye, bunun da ötesinde kapitalizme geri dönülmeye çalışılmasıdır. Lenin'in, sosyalizmin inkarıdır.

Lenin'in Buharin'e söyledikleri Gorbaçof için bin kat daha fazla doğrudur: Gorbaçof, Sovyet işçi sınıfına karşı vurguncunun, küçük burjuvanın, palazlatmaya çalıştığı burjuvazinin savunucusudur!

Tarım ve endüstride, dış ticarette özel mülkiyeti geliştiren, işçi sınıfının değil sosyalizm düşmanlarının özgürlüğünü genişletmeyi hedefleyen Gorbaçof yönetimi altında, böyle sahnelere sık sık rastlanmaya başlandı.

İşçiler volkan gibi patlayacak!

Değerli yoldaşlar,
Günlük yaşamın bazen boğucu olan etkisi karşısında, partimizin ilkelerine, ideolojimize yaslanarak ayakta duruyorum. Bu yapıda bir taş olabilmek, tüm sınıfın kurtuluşu için savaşım vermebilmek beni mutlu ediyor. Bu savaşımda, aramıza bir yoldaş daha kazanmaya çalışıyorum, başarılı olacağım.

Bu arada, işçi sınıfının son imzalanan sözleşmeler karşısında büyük öfke duyduğunu haber vermek istiyorum. Daha bu yazıyı yazarken, 45 bin maden işçisinin "satıldık mı" sözlerini duyar gibi oluyorum. "Biz işçiler kime güveneceğiz" sorusuna yanıt arıyor bunca işçi! Hele bir de Genel Maden-İş genel başkanı Mehmet Tezer'in toplu sözleşme koşullarına tepki duyan militan kavgayı daha da yükseltmesi için bütün koşullar var. Sorunları yalnızca ücret sorunu değil.

Çalışma Bakanlığı'nın Zonguldak raporuna göre maden ocağında çalışılamaz. Ama işçiler herşeye rağmen bu ocaklarda çalıştırılıyorlar. Kuru ekmek ile yaşıyor ve işçi sağlığının ayaklar altına alındığı bir ortamda savaşım veriyorlar. Bu ortamın kazandırdığı direnç, birliktelik ve öfke, eninde sonunda bir volkan gibi patlayacaktır.

Öte yandan, SEKA işçilerinin onurlu kavgası sürüyor. İşçilere 96 milyarlık ödemeyi çok gören SEKA şu an grevden dolayı 135 milyar zarar yapmış. Kazanan, neredeyse 4 aydır grev savaşımı veren işçiler olacaktır. İşçiler hem savaşıyor, sendikalarının yöneticilerini eylem içinde yetiştiriyor, hem de işverenin değil işçi burjuvazi, sıkıştı. Bir çıkış yolu arıyorlar. Zayıf halka Türkiye'nin burjuvazisi, bu nedenle kendi kurum ve kuruluşlarıyla da habire çelişip duruyor. Yani istikrar yok. Sonucundan emin olabilseler, neredeyse komünist partisini kendi elleriyle kuracaklar.

Ama bir yandan da, kendi düzenlerinin can güvenliğini sağlama alamadıkları için, halk yığınlarına yönelik baskıları artırmaya çabalıyorlar. Vurucu timleri ile akşamları iş çıkışlarında insanların üstüne köpek gibi saldıran zavallılarından medet umuyorlar. Ama istediklerini başaramıyorlar. Başaramazlar da. Çünkü artık evlerinde et yerine soğan kavuran, açlık güncel yaşamının parçası haline gelmiş, geceleri çalışmak için iş arayan halk deneyim içinde adil ve mutlu bir düzenin gerekliliğini, bu düzene ulaşmak için ise militanca

işçilere "beğenen beğenir" demesi, öfkeyi daha da artırdı. İşçiler, sarı sendikacıları, küstah yöneticileri değil kendi gerçek çıkarlarını savunan lider istiyorlar.

İmzalanan sözleşme o kadar kötü ki, burjuva basın bile veryansın ediyor. *Cumhuriyet*'ten Şükran Ketenci 1 Aralık 1988 tarihli yazısında şöyle diyor:

> "Kömür işçisi, ilk kez 'dünyanın her yerinde maden en yüksek ücreti alır, benimki niye düşük' sorusunu sorarak, sendikacının karşısına çıkarak, grevi göze alarak, ücretinde küçük bir tırmanma yapabildi. Ölmeden de kamuoyunun gündemine girebildi. Daha fazlası için en az kendisi kadar korkmayacak, zoru göze alacak sendika yöneticisini kendi içinden çıkarmayı başararak işe başlayacak."

Evet, grev olsaydı burjuvazi milyarlarca zarar edecekti, son anda sarı sendikacıların marifetiyle işçiler oyuna getirildi. Fakat maden işçisi susmuyor, susmayacak, sarı sendikacıları da örgütlerinden defedecek. Maden işçilerinin sınıfının yanında yer alacak temsilciler istediklerini belirtiyorlar.

İşçilerin bilinci her geçen gün gelişmektedir. Yaşamın, deneyimin yetiştirdiği işçiler birliklerini koruyor, bizim işverenlere değil, onların bize muhtaç olduğunu, bizim onlardan değil onların bizden korkmakta olduğunu görüyor ve kendilerine lider arıyorlar. İşçiler komünist partisini, düzeni göbeğinden vurup devrimin başında yürüyecek gücü arıyorlar. Bu nedenle, öncü işçilerin arasına daha fazla dalmalıyız. Patlayacak volkanın en önünde yürümeliyiz.

İşçilerin savaşımının böyle yığınsallaşması, militanlaşması öteki ezilen, emekçi kesimleri de hareketlendiriyor. Cezaevlerinde kavga ülkenin her yanında yükseliyor, hekimler, devrimci yakınları, öğrenciler, hep coşkulu kavgada.

Öte yandan, SHP ve TBKP içinde boy gösteren eski-yeni sosyal demokratlar şu an gülünç durumdalar ve sınıfın gözünde şov-menlik yapan topluluk durumuna düştüler. Özal'ı, sosyal demokrasisi, burjuva uzlaşmacıları ile kavga vermek gerektiğini hızla öğreniyor. Kavga kızışıyor. Önlenemez, olumlu bir tırmanış var.

Finans-kapitalin yazgısı çürümek ve devrimle yokolmak, işçi sınıfının ve komünistlerin yazgısı ise devrimle sosyalizmi kurmaktır. Bu yolda işçilerin birliğinin yenemeyeceği güç yoktur.

Gelecek işçi sınıfınındır.

Yaşasın TKP'miz. Tek yol ileri demokratik halk devrimidir.

Hepinize en içten duygularımla merhaba yoldaşlar.

Yalçın Türe, Ankara

Özal'ı Paris'te gittiği her yerden kovduk!

Değerli yoldaşlar,
Bilindiği gibi TC devletinin başbakanı ve finans-kapitalin önde gelen temsilcisi Özal, 28 Kasım'da Paris'e gelecekti.

Paris'teki komünistler olarak bizlere de bu burjuvayı, bu azılı işçi düşmanını protesto ederek kovmak düşüyordu. Bütün devrimci guruplarla beraber eylem koymayı kararlaştırdık.

Turgut Özal'ın Fransa'ya geleceği kesinleştikten sonra, devrimci örgütler 21 Kasım 1988 günü biraraya gelerek yapılabilecek olan protesto gösterilerini, eylem biçimlerini tartıştılar.

Daha önce yapıldığı gibi, TBKP ihanetçileri bu toplantıdan da dışlalandılar. Böylece burjuva uzlaşmacılığı bir kez daha sergilenmiş oldu. Bu arada Partizan, toplantıya gözlemci olarak katılacağını, DHB ve Halkın Kurtuluşu ile ayrı bir platform oluşturacaklarını söyledi. Gerekçe olarak PKK'nın platformda yer almasını ve PKK ile biraraya gelemeyeceklerini açıkladı. Kasım ayının ikinci haftasında cezaevlerindeki devrimcilerin eylemlerine paralel olarak, Paris'te de oluşturulmuş olan platformda PKK ile birlikte yer aldıkları için merkezleri tarafından uyarılmışlar.

Sonuçta, Özal'ın ziyaretine ilişkin eylem birliği toplantısından, biz (TKP), ERNK, Kawa, Avrupa'da Dev-Genç, İşçi Gerçeği, MLSPB, HDÖ, Devrimci Dayanışma, THKP-C Acilciler, Birlik Yolu, Halkevi, Direniş Hareketi'nin platform oluşturduğu çıktı. Partizan, DHB ve HK ile ayrı bir platform oluşturdu.

Daha sonra yapılan toplantılarda afiş ve bildiri hazırlandı. Hazırlanan afişte adımız FİB olarak geçti. Oysa daha önceden teknik komiteyi, TKP olarak geçmesi için uyarmıştık. Daha sonra hazırlanan çağrıda bu "yanlış" düzeltildi.

28 Kasım akşamı saat 6 sularında Trocadero Meydanı'nda toplanmaya başladık. 800 kişi kadar olduk ve Özal'ı protesto eden sloganlar atmaya başladık. Polis engel olmaya çalıştıysa da beceremedi. Eylemimizi uzun bir yürüyüşle sloganlar atarak sürdürdük. Daha sonra saat 8'de Paris Belediyesi'nin önünde yeniden toplanmak üzere dağıldık. Zira Özal'ın gerici RPR partisinin eski başkanı ve kentin şimdiki belediye başkanı olan Jacques Chirac'la görüşmesi vardı.

Saat 8'de yeniden belediyenin önünde toplandık. Özal'ı protesto eden eylemlerimize devam ettik. Yine polis eylemimize engel olmak istedi. Fakat engel olamadı. Opera'ya kadar sloganlar atarak eylemimizi sürdürdük.

Özal'ın, 29 Kasım Salı günü sabahı 7.45'te II. kanalda demeci vardı. Saat 7'de II. kanalın kapılarını tuttuk. Sloganlar atarak gösteri yaptık. Özal ön kapıdan içeriye giremedi. Ancak arka kapıdan girebildi. Bu arada biz, II. kanal yöneticileriyle görüşmeler yaptık, Türkiye'deki son siyasal durumu anlattık ve Özal'ı sloganlarımızla protesto ettik. Eylemimiz başarıyla sonuçlandı.

Son ve en etkili gösteri 30 Kasım çarşamba günü gerçekleşti. O gün sabah saat 10'da Özal'ın basın toplantısı vardı. Saat 10'da Concorde Meydanı'nda toplanarak eyleme başladık. Daha sonra polisin müdahalesiyle karşılaştık. Polis copla bize saldırdı. 40 kadar devrimci gözaltına alınarak polis otobüslerine konuldu, üzerlerine gaz sıkıldı. Bu arada otobüsün camlarını kıran bazı devrimciler, dışarıya çıkarak yeniden eyleme katıldılar. Gösterilerde, "katil Özal", "insanlık onuru işkenceyi yenecek", "Kürdistan'da katliama son" gibi sloganlar atıldı. Bu son eylemimiz çok başarılı geçti.

Sonuçta, Özal'ı Paris'e geldiği günden itibaren ziyaret ettiği her yerden kovduk.

M. Gümüş, T. Marşçı, Ş.Karamanlı, Fransa

Koca kafa

Saflardan çıktı birisi
Koca kafası
Yuvarlandı düştü
Bacaklarının arasına

Her adım atışta
Koca kafa
Bir sağa bir sola
Yuvarlandı

Saflardakilere küfretti
Suçladı, alay etti
Kendine şekil vermek
İsterken
Ağzı, burnu, yüzü, gözü,
Tamamen şekilsizleşti.

Koca kafası
Ağırlaştıkça ağırlaştı
Şimdi yalnız,
Kendi bacaklarının,
Arasında dolaşmıyor
Koca kafa
Her pisliğe giriyor
Her köşeye kokusunu
Ve şekilsizliğini bırakıyor.

17 Aralık 1988,
Ozan Öncü

Bir yoldaşın yeni yıl mesajı ve şiiri:

Şimdi herbirimiz ayrı
ayrıyız
Ama yarın
Ama yarınlardan sonra
Birlikte olacağımızdan
Ben
Çok çok
Eminim

Hepinizin ve hepimizin
yılbaşını daha mutlu
yarınlarda kutlamak
üzere

Kadir Budak

Cezaevlerine destek eylemi yaptık

Yoldaşlar,
Kasım ayı içinde, Türkiye'de siyasi tutukluların cezaevlerinde başlattıkları eylemlere destek olmak amacıyla, Paris'te yapılan 3 toplantı sonunda, 8 örgütten (ERNK, FİB, MLSPB, KAWA, Dev-Sol, *Sosyalist*, Direniş Hareketi, Acil) oluşan bir platform kuruldu. Platform, varolan katılımı daha da genişletmek amacıyla TBKP ihanetçilerinin dışındaki tüm devrimci ve kuruluşlara çağrı yaptı. Bu arada Acilciler ve Komkar, TBKP'nin platforma katılmasından yana görüş getirdi.

13 Kasım'da yapılan geniş toplantıya FİB, Acilciler, Dev-Sol, Direniş Hareketi, MLSPB, *Sosyalist*, Eski Partizan Yolu, TKP-ML, DHB, TDKP, KAWA, ERNK, ATT-Dev-Yol, *Kurtuluş*, HDÖ, TKEP, Devrimci-Dayanışma, *İşçi Gerçeği* ve Yunan örgütlerinin Türkiye'de tutuklanan Yunanlı demokratlarla dayanışma komitesi katıldı.

Toplantıda cezaevlerindeki devrimcilerle dayanışma amacıyla bir bildiri yayınlanması, bir protesto gösterisinin düzenlenmesi, başka eylem önerileri tartışıldı. Bir bildiri hazırlandı. Bazı örgütler, cezaevlerinde oluşturulan eylem birliğinde kendi arkadaşlarının da yer aldığını, cezaevlerinde eylemlere katıldığını, dolayısıyla bildiride, cezaevlerinde birlik oluşturan örgüt adlarının geçirilmemesini istediler.

Biz, FİB olarak, Türkiye'de faşizmin olmadığını, çoktan çözüldüğünü anlattık. Cezaevlerinde eylem birliği ve militan eylem girişimlerini olumlu gördüğümüzü, cezaevlerindeki devrimcilerle daha iyi dayanışma için, yurtdışında mücadeleyi ülkedeki düzeye çıkartmak gerektiğini, bu yönde girişimlerde bulunmamız gerektiğini belirttik.

Hazırlanan bildiride cezaevlerinde birlik oluşturan örgütlerin adları geçmedi. Bildiriye FİB, ERNK, Dev-Sol, HDÖ, MLSPB, *Sosyalist*, Acil, KAWA, *İşçi Gerçeği*, TKEP, Direniş Hareketi, Devrimci Dayanışma imza attı.

Eylem birliği platformunun 19 Kasım 1988 günü Trocodero Meydanı'nda düzenlediği yürüyüşe yığınsal katılım oldu. Eylem, Türkiye Elçiliği'nin önünde sloganlar atılarak son buldu.

Tuncel Marşçı, Paris

Açlık grevcilerine "destek" ilanları öyle onursuzca yazılmış ki, devrimcilere destek değil köstektir

BÖYLE DESTEK EKSİK OLSUN

Cezaevlerindeki yiğitlerin böyle onursuz, iğrenç, hain "destek"e, Türkiye devriminin böyle devrimciliğe (!) gereksinimi yoktur. Gerçekten devrimci destek ve dayanışmanın tek yolu, dışarıda sınıf savaşımını yükseltmek, yığınların öfkesini sokaklara taşırmak, burjuvaziye ve onun devletine kafa tutmaktır. Yığınların bilincini "tek büyük işçi sınıfı, tek silah illegal parti, tek yol devrim" sloganıyla silahlandırmak, zindanları yığınların devrimci şiddetiyle boşaltmaktır.

Yirmiden fazla cezaevinde 2000'e yakın devrimcinin, gelecekteki başkaldırı ve isyanların habercisi olan açlık grevleri sona erdi. Eylemin yankıları ise hâlâ sürüyor.

Legalist, reformist, dilenci eylem değil, militan devrimci eylem gerek

Aslında pasif bir eylem türü olan açlık grevini bile güçlü bir saldırı silahı gibi kullanan devrimci tutuklular, bu eylemleri, cesaret ve kararlılıkları ile iktidarı sıkıştırdılar. Sol liberal sosyal demokrasi dehşet içinde kaldı. Açlık grevleri, sosyal demokrasinin sol nutuklarının aslında "solculuk maskesi" ve SHP'nin de halis muhlis bir burjuva partisi olduğunu, bu maskeyi düşürerek, bir kez daha kanıtladı.

Devrimci tutukluların cezaevlerindeki eylemleri, sol hareketler için de bir turnusol kağıdı işlevi gördü. Koşulların gerektirdiği militan, savaşkan destekle uyuz reformist destek arasındaki farkı pratikte yeniden gösterdi. Sol diye boy gösteren örgütlerin büyük çoğunluğu, geri, ufku sosyal demokrasiyle sınırlı, legalist, reformist, burjuvaziden hak ve özgürlük dilenen çerçevede kaldılar. Devrimci tutukluların eylemini desteklemek için, daha çok SHP binalarında, SHP'yi "ilerletme", ondan "yararlanma" amacına dönük açlık grevi eylemleri koydular. Böylece, savaşımı sosyal demokrasinin güdümüne sokabilmek için adeta yırtındılar.

Oysa, öfkeli yığınların düzenin üstüne yürüyebileceğinin farkında olan sosyal demokrasi, bu geri eylemden bile çok ürktü. Kimi yerde polis çağırarak açlık grevcilerini defetti. Eylemlere reformist çerçevede bile destek vermedi. Nereye kaçacağını bilemedi. Böylece, iğreti duran sol maskesi iyice düştü.

Hadi SHP zaten sol değil, liberalliği bile su götürür bir burjuva partisi! Peki ya, "falana özgürlük", "filana yurttaşlık hakkı", "genel af" gibi, burjuvaziden *dilencilik* yapan sloganlara sarılan, bu uğurda militanca (!) imza toplayan solculara ne demeli? Militan, devrimci, düzeni sarsacak, sınıf savaşını bir üst düzeye sıçratmaya yarayacak eylem türleri yerine, *Cumhuriyet*'e çarşaf çarşaf "destek ve dayanışma" ilanı veren, eylem korkusunu bu ilanların arkasına saklanarak gizlemeye çalışanları nereye oturtmalı?

Devrimci eyleme köstek değil destek olun!

Devrimci militan eylemle reformist legalist eylem türü hızla birbirinden ayrışmakta, akla karanın farkını berrak bir şekilde yığınların gözleri önüne sermektedir.

Gazetelerde yayınlanan çeşitli destek ilanları, cezaevlerinde militan, savaşkan, ölümü pahasına eylem koyan devrimcilere *destek değildir*. Olsa olsa, sol adı altında *köstektir!* Çünkü, bir yandan devrimci onuru ayaklar altına almakta, burjuvaziden hak dilenmekte, bir yandan da burjuvaziye çeşitli önemli(!) gerekçelerle akıl hocalığı yapmaya çalışmaktadır.

Destek ilanlarından birinde şöyle yazıyor:

"...Açlık grevleri şiddetin en katısına karşı çıkıştır, ama *şiddet* değildir diyoruz. *Yöneticilere sesleniyoruz ve* açlık grevindekilere *şeker ve tuz* gibi hayati maddelerin verilmemesi en büyük insanlık suçlarındandır, diyoruz." (*Cumhuriyet*, 5 Aralık 1988)

TBKP'li hainler devrimcilere karşı burjuvaziyi destekliyor

Bir sürü "destek ilanı". İçeriği SP'lisinden liberal profesörüne dek bir sürü imzanın atıldığı bu ilan, "yöneticilere", yani burjuvaziye "sesleniyor", onu "insanlık suçu işlememeye" çağırıyor. Zindanlarda durum bu liberallerin "kabul edebileceği" bir "insanlık" düzeyinde olsa hiç sorun olmayacak. İlanı verenler "nasıl ederiz de iktidarı, bu sınıra çekeriz" diye kafa yormuşlar!

Meslek odalarına çöreklenmiş reformistlerin, eski ve yeni sosyal demokratların "kamuoyuna duyuru"su da aynı yönde:

"Toplu ölümleri önlemek için yetkililere düşen görev sağduyulu davranmak ve bir an önce 1 Ağustos Genelgesi'ni yürürlükten kaldırmaktır." (*Cumhuriyet*, 1 Aralık 1988)

Duyurunun altında Bursalı avukatların, meslek odası yöneticilerinin imzası var.

Şimdi bu destek mi? Kime destek? Bunun açlık grevlerinde savaşan devrimcilere destek olmadığı çok açıktır. Bu destek burjuvaziye sunulan bir destektir. Çok açık bir şekilde, "n'olur 1 Ağustos Genelgesi'ni kaldır, bu devrimciler çok inatçı savaşıyor, ölürlerse başın derde girer, 21. yüzyılı karşılamaya hazırlandığımız şu günlerde Avrupa ülkeleriyle aran açılır" diye yalvarıyor, avuç açıp bir de akıl veriyor. Burjuvaziyi sağduyuya çağırıyor.

biraz düzgün olanlar da, somut militan eyleme dayanmadıkları için aynı reformist kapıya çıkıyor. Herbiri birbirinden beter. Genel af dileneninden, daha fazla can yitmesin "insancıllığına" sığınana kadar çeşit çeşit ilan.

Yeni sosyal demokrat TBKP'lilerin eski sosyal demokratlarla birlikte, bir gurup avukat adı altında "hükümete ve kamuoyuna açık mektup", dilenciliği, doğrudan üslubu, burjuvaziyle uzlaşma çabasını çırılçıplak yansıtması açısından çok ilginç.

"Siyasi iktidarın uygulamakta olduğu politika" onları "derinden yaralıyor ve düşündürüyor"muş! "İktidarın atmış olduğu olumlu adımla *olaylar kısmen yatışmışken*, aynı iktidar, bu kez '1 Ağustos Genelgesi' adı altında bir uygulama başlatarak *kendisiyle ters düşmüş*"müş. Hükümet "anlamsız bir inatla direnmeyi" bırakmalı, "hukuk devletine yakışanı" yapmalıymış! Çünkü "AT"ye girme uğraşı içinde olunduğu bugünlerde, ülkemiz ve insanlık için, dünyaya *böylesi onur kırıcı* mesajlar göndermeye kimsenin hakkı yok"muş.

Bu "destek" çok açıktır ki, devrimcilere, cezaevindeki yiğitlere değil, burjuvaziyedir. Onu şark kurnazlığı içinde uyarmaya, yaptığı "yanlış"ların onun yolunu nerelerde tıkayabileceğini göstermeye, burjuvazinin onurunu kurtarmaya çabalıyor.

Yeni sosyal demokrat TBKP'lilerin bir başka duyurusu hepsinden daha iğrenç:

"- Ceza ve tutukevlerinde öteden beri süregelen çağdışı baskı ve işkencelere karşı açlık greviyle yiğitçe direnen hükümlü ve tutukluların, ölüm aşamasına gelmiş bulunan son eylemleri;

"- Politik göçmenlerin yurda dönüş eylemlerinde somutlanan yiğitçe(!) tutumları ülkemizde politik gündemin ön sıralarını tutuyor...

"- Genel af için,

"- Politik göçmenlerin güvenli yurda dönüş hakkı için sesimizi yükseltiyoruz." (*Cumhuriyet*, 1 Aralık 1988) (abç)

TBKP'lilerin, yeni sosyal demokratların bu ilanı, pervasızlıkta öyle ileri gidiyor ki, onursuz ve hain Yağcı'ları, onların şürekasını yiğit olarak yansıtma yüzsüzlüğü bir yana, bir de bu hainliği, cezaevinde savaşım bayrağını elinden düşürmeyen yiğit devrimcilerin kavgasıyla eşitlemeye çalışıyor. Sınıf savaşının harı iyice azmasın, sokaklar düzene meydan okuyan yığınlarla çatlamasın diye barış önerileri sunuyor.

Cezaevlerindeki yiğitlerin böyle onursuz, iğrenç, hain "destek"e, Türkiye devriminin böyle devrimciliğe(!) gereksinimi yoktur. Gerçekten devrimci destek ve dayanışmanın tek yolu, dışarıda sınıf savaşımını yükseltmek, yığınların öfkesini sokaklara taşırmak, burjuvaziye ve onun devletine kafa tutmaktır. Yığınların bilincini "tek büyük işçi sınıfı, tek silah illegal parti, tek yol devrim" sloganıyla silahlandırmak, zindanları yığınların devrimci şiddetiyle boşaltmaktır.

Yusuf Başak

